

Kurrikula

për të punuar me të rinjtë në rrezik

Ky publikim është prodhuar me mbështetjen e Zyrës Rajonale për Bashkëpunim Rinor (RYCO) dhe Bashkimit Evropian (BE). Përmbajtja e tij është përgjegjësi e vetme e Rrjetit të Politikave të në Evropën Juglindore dhe partnerëve të saj dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e RYCO dhe/ose të BE-së.

Projekti "No risk, No borders for young people" koordinohet nga Rrjeti i Politikave të Drogave në Evropën Juglindore (DPNSEE) së bashku me partnerët e projektit Aksion Plus (Shqipëri), Margina (Bosnja dhe Hercegovina), Juventas (Mali i Zi), Prevent dhe Re Generation (Serbi) dhe e mbështetur nga Zyra Rajonale për Bashkëpunim Rinor (RYCO) në kuadër të Thirrjes së 4-të të Hapur të bashkëfinancuar nga Bashkimi Evropian.

Kurrikula

për të punuar me të rinjtë në rrezik

Autori:

Megi Xhumari
Ioanis Papadopoulos
Aleksandar Trudić

Mirënjohje

Kurrikula “Për të punuar me të rinjtë në rrezik” është hartuar si pjesë e projektit „**No risk, no borders for young people**” i cili koordinohet nga Rrjeti i Politikave të Drogës në Evropën Juglindore (DPNSEE) së bashku me partnerët e projektit Aksion Plus (Shqipëri), Margina (Bosnja dhe Hercegovina), Juventas (Mali i Zi), Prevent and Re Generation (Serbi) dhe mbështetur nga Zyra Rajonale për Bashkëpunim Rinor (RYCO) në kuadër të thirrjes së saj të 4-të të hapur të bashkëfinancuar nga Bashkimi Evropian.

Kurrikula ofron një qasje gjithëpërfshirëse arsimore, plotësisht të bazuar në parimin “Të rinjtë për të rinjtë”. Ai është zhvilluar duke përdorur njohuritë teknike të paraqitura përmes workshope-ve dhe aftësive praktike të ofruara përmes aktivitetit para workshop-it dhe aktiviteteve vijuese të projektit "No risk, no borders for young people", kërkimet në zyrë për çështjet që mbulon kurrikula dhe ekspertizën e ekspertëve të jashtëm.

Falenderime të përzemërta shkojnë për të rinjtë që morën pjesë në një fokus grup dhe ndanë mendimet dhe përvojat e tyre se si të punojnë me të rinjtë në rrezik. Falenderime të veçanta u takojnë anëtarëve të Ekipit të Projektit dhe trajnerëve të workshope-ve të organizuara gjatë zbatimit të projektit. Kontributet e tyre të rëndësishme janë reflektuar në zhvillimin e kurrikulës.

Ekipi i projektit

Berina Bahić
Besnik Hodža
Jelena Pešić
Marija Mijović
Milutin Milošević
Nenad Maletin
Stefan Pejić

Trajnerët

Ajša Hadžibegović
Denis Dedajić
Irena Molnar
Jelena Čolaković
Nebojša Đurasović
Nenad Čelarević

Konteksti për zhvillimin e kurrikulës: termat, përkufizimet dhe qasjet	5
Termat dhe përkufizimet	5
Konteksti lokal: ndikimet e mëparshme nga aktivitetet edukative	7
Modeli i zhvillimit të kurrikulës	8
Konkluzione	8
Mënyra e ofrimit të trajnimit	10
Kohëzgjatja e kursit	10
Grupet e synuara	10
Përfituesit e drejtpërdrejtë	10
Përfituesit indirekt	10
Qëllimi i trajnimit	10
Objektivat e trajnimit	10
Modulet e trajnimit	10
Sesioni hyrës	11
Moduli 1: Çështjet	13
Tema 1.1: Të drejtat e njeriut	14
Tema 1.2: Diskriminimi dhe stigmatizimi	16
Moduli 2: Komunitetet	19
Tema 2.1: LGBTIQ / MSM dhe Chemsex	20
Tema 2.2: Puna seksuale	22
Tema 2.3: Puna me individët në burgje dhe ish të burgosurit	24
Tema 2.4: Gratë që përdorin drogë	26
Tema 2.5: Substancat e reja psikoaktive: Përdorimi i drogës në ambientet e jetës së natës dhe në festivale	30
Moduli 3: Qasjet	32
Tema 3.1: Zvogëlimi i dëmit	33
Tema 3.2: Mbështetja psikosociale dhe shëndeti mendor	36
Tema 3.3: Puna në terren	39
Tema 3.4: Parandalimi i mbidozës	41
Tema 3.5: Fuqizimi i komunitetit	43
Moduli 4: Qasja sistematike	46
Tema 4.1: Komunikimi i jashtëm dhe advokimi	47
Tema 4.2: Puna e të rinjve, sjelljet e rrezikshme	49
Tema 4.3: Etika dhe Kërkimi i të Dhënave	51
Mjetet dhe materialet edukative (nga niveli ndërkombëtar për punën me të rinjtë në rrezik për aktivitete edukative offline dhe online)	53
Mjete online për të organizuar aktivitete edukative	58

Termat dhe përkufizimet

Në dekadën e fundit, puna me të rinjtë në rrezik është bërë një punë më sfiduese nga sa mund ta imagjinonim. Sipas [Eurostat](#), në vitin 2019, shkalla e të rinjve të moshës 16-29 vjeç në rrezik të varfërisë ose përjashtimit social në BE ishte 25,1 %, ose 18,6 milionë të rinj, me gratë në rrezik pak më të lartë se burrat. Për sa i përket shëndetit mendor të të rinjve, 'Young Minds' po bën një [sondazh](#) që nga fillimi i pandemisë Covid-19: sondazhi i tyre i kryer me 2,438 të rinj të moshës 13-25 vjeç, midis 26 janarit dhe 12 shkurtit 2021 tregon:

- 75% e të anketuarve ranë dakord se e kanë gjetur më të vështirë për t'u përballuar me kufizimet aktuale sesa ato të mëparshmet, duke përfshirë 44% që thanë se ishte shumë më e vështirë (14% thanë se ishte më e lehtë, 11% thanë se ishte e njëjta gjë).
- 67% besonin se pandemia do të ketë një efekt afatgjatë negativ në shëndetin e tyre mendor. Këtu përfshihen të rinjtë që kishin humbur jetën ose kishin pësuar përvoja traumatike gjatë pandemisë, të cilët ishin të shqetësuar nëse miqësitë do të rikuperoreshin, ose që ishin të shqetësuar për humbjen e arsimit ose perspektivën e tyre për të gjetur punë. (19% as nuk ishin dakord dhe as nuk ishin dakord, 14% nuk ishin dakord).
- 79% e të anketuarve ranë dakord se shëndeti i tyre mendor do të fillonte të përmirësohej kur të hiqeshin shumica e kufizimeve, por disa shprehën shqetësime për vendosjen e kufizimeve shumë shpejt dhe perspektivën e mbylljes totale në të ardhmen.

Gjithashtu, nëse shohim [Raportin Botëror të Drogës](#), ndikimi i Covid-19 po bën gjithashtu ndryshime - kufizimet ekonomike të shkaktuara nga kriza globale COVID-19, nëse ato vazhdojnë, mund të përkeqësojnë rrezikun e grupeve më të rrezikuara* të popullsisë që fillojnë përdorimin e drogës. dhe të përshpejtojnë përparimin e njerëzve që përdorin drogë drejt çrregullimeve të përdorimit të drogës, sepse një progres i tillë ndikohet nga karakteristikat socio-ekonomike në nivel individual, komuniteti dhe vendi. Për shembull, nga të dhënat [ESPAD](#) 2019 konfirmojnë gjithashtu se kanabisi vazhdon të jetë një drogë e disponueshme dhe e vendosur në Evropë. Sondazhi i 2019 përfshiu një dimension të rëndësishëm të monitorimit të kanabisit, vlerësimin e përdorimit të rrezikshëm, i cili do të sigurojë njohuri të rëndësishme për të ndihmuar në formulimin e politikave dhe ndërhyrjeve më të synuara.

Në shumë vende evropiane, përdorimi i kanabisit është mjaft i përhapur tek adoleshentët dhe ndërhyrjet mund të jenë të nevojshme jo vetëm për të parandaluar çdo përdorim, por edhe për të parandaluar çdo përparim të mundshëm nga përdorimi i rastësishëm në modele më të rrezikshme ose të qëndrueshme të përdorimit.

Situata me Covid-19 nga Marsi 2020 nuk e bëri më të lehtë situatën për punonjësit e rinj të seksit, njerëzit që përdorin/injektojnë drogë ose çdo të ri tjetër në rrezik të përjashtimit social.

Prevalenca e dhunës në familje u bë problematike, veçanërisht gjatë mbylljes totale. Të rinjtë filluan të mësojnë më shumë se kurrë në internet. Puna për të rinjtë gjithashtu u bë më dixhitale, vendet evropiane po përpiqen të gjejnë zgjidhjen më të mirë për mësimin e përzier, hibrid.

Një qasje sistematike, që përfshin komunitetin dhe jo vetëm punën e pushtetit vendor, është një nga avantazhet e procesit të uljes së rreziqeve. Kjo vlen edhe për përgatitjen e çdo kurrikule që përfshin të rinjtë

* 2019 konfirmojnë gjithashtu se kanabisi vazhdon të jetë një drogë e disponueshme dhe e vendosur në Evropë. Sondazhi i 2019 përfshiu një dimension të rëndësishëm të monitorimit të kanabisit, vlerësimin e përdorimit të rrezikshëm, i cili do të sigurojë njohuri të rëndësishme për të ndihmuar në formulimin e politikave dhe ndërhyrjeve më të synuara

në përgjithësi dhe varet nga qasjet ose metodologjitë. Nëse thjesht shikojmë prapa dhe shohim se cilat janë parimet bazë të reduktimit të dëmit, mund të shohim se kurrikula për të punuar me të rinjtë në rrezik duhet të jetë sistematike:

Reduktimi i dëmit i referohet politikave, programeve dhe praktikave që synojnë të minimizojnë ndikimet negative shëndetësore, sociale dhe ligjore që lidhen me përdorimin e drogës, politikat dhe legjislacionin mbi drogërat.

Zvogëlimi i dëmit shihet si një e drejtë e njeriut. Ky proces fokusohet në ndryshimin pozitiv dhe në punën që bëhet me njerëzit pa i gjykuar, diskriminuar, shtypur ose pa ju kërkuar që ata të ndalojnë përdorimin e drogës si një kusht paraprak mbështetjeje.

Zvogëlimi i dëmit përfshin një sërë shërbimesh dhe praktikash shëndetësore dhe sociale që zbatohen për drogat e paligjshme dhe të ligjshme. Këto përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në dhomat e konsumit të drogës, programet e gjilpërave dhe shiringave, iniciativat për strehim dhe punësim të bazuara jo në abstinencë, kontrollin e drogës, parandalimin dhe ndryshimin e mbidozës, mbështetjen psikosociale dhe sigurimin e informacionit mbi përdorimin më të sigurt të drogës. Qasje të tilla kanë kosto efektive dhe kanë një ndikim pozitiv në shëndetin e individit dhe komunitetit.

Zvogëlimi i dëmit ndërkombëtar (Harm reduction International)

Duhet të kemi parasysh gjatë zhvillimit të kurrikulës se paradigma "të rinjtë në rrezik" është duke ndryshuar. *Të rinjtë në rrezik* është një term i përgjithshëm, që ju referohet të rinjve që kanë një predispozitë të shtuar për sjellje të rrezikshme si përdorimi i substancave, mungesa në shkollë dhe të rinjtë që kanë kryer shkelje ligjore.

Kur studiojnë të rinjtë në rrezik, studiuesit zakonisht fokusohen në faktorët e rrezikut që kontribuojnë në sjelljen tyre dhe faktorët mbrojtës që shërbejnë për të mbrojtur kundër rezultateve situatave problematike. Kjo nuk është një qasje e përshtatshme. Duhet t'i shohësh të rinjtë si burim, jo si problem në shoqëri. Faktorët mbrojtës mund ti ndajmë në faktorë personalë, të tillë si: aftësitë për zgjidhjen e problemeve, kompetenca dhe efikasiteti i perceptuar dhe burimet mjedisore: si mbështetja sociale që ofrohet nga komuniteti ose të ardhurat familjare.

Një ndryshim i paradigmës në këtë fushë më shumë se njëzet vjet më parë solli në vëmendje sjelljet adaptive të të rinjve në rrezik në formën e studimeve mbi reziliencën. Sfidat për ata që studiojnë të rinjtë në rrezik është në identifikimin e të rinjve që kanë më shumë gjasa të zhvillojnë probleme që i pengojnë ata të bëhen të rritur të shëndetshëm - këtu përfshihet nocioni i "rrezikut". Ndërsa pjesa më e madhe e hulumtimit mbi rrezikun ka në fokus epidemiologjinë dhe sjelljet e rrezikshme individuale. Kërkime të tjera janë përqendruar në situata ose mjedise të rrezikshme që i predispozojnë të rinjtë të përfshihen në sjellje me pasoja të rënda negative (sipas LeRoy dhe Antony, 2017). Ky është një model kalimi nga një këndvështrim jo-përfshirës në atë gjithëpërfshirës.

Puna për të rinjtë në Evropë po përpiqet të jetë automatikisht gjithëpërfshirëse për të rinjtë në rrezik dhe këto janë supozime të rrezikshme. Kryesisht profesionet e punonjësve të drejtësisë rinore ose këshilluesve të të rinjve janë përgjegjës për të rinjtë në rrezik që mund të çojë në ekskluzivitetin dhe izolimin e profesionit. Por puna për të rinjtë po zhvillohet gjithnjë e më shumë. Për shembull, modelet ndërkombëtare të kompetencave të punës për të rinjtë, të tilla si [ETS](#) (modeli i strategjisë evropiane të trajnimit për punën/trajnimin ndërkombëtar të të rinjve), janë duke integruar kompetenca universale (me kuadrin e njohurive, aftësive dhe qëndrimeve të nevojshme).

Modeli i kompetencave për këtë kurrikulë duhet të jetë integruar dhe jo vetëm me një qasje. Nëse shihni, për shembull, mjetet e mundshme për punonjësit e të rinjve në SALTO-YOUTH për të punuar me të rinjtë në rrezik (duke shtypur "risk" në kërkimin e mjeteve), do të keni vetëm 2 (nga 2195) të cilat janë të lidhura drejtpërdrejt për të punuar me të rinjtë në rrezik. Por nëse përdorni terma specifike si NEET (një i ri që nuk është më në sistemin arsimor dhe që nuk punon ose nuk është duke u trajnuar për punë), do të gjeni mjete/kërkime më specifike për atë grup. Këshilli i Europës ka bërë një dokument të rëndësishëm për pjesëmarrjen e të rinjve në rrezik në vitin 1990 dhe pjesën për trajnimin që thotë:

Në fushën e trajnimit dhe asistencës, komiteti i ekspertëve thekson se: duhet të ketë një mirëkuptim nga autoritetet publike se projektet që drejtohen nga vetë të rinjtë nuk do të ndjekin domosdoshmërisht modele dhe procese që janë të njëjta me ato të drejtuara nga të rriturit; Të rinjtë duhet të inkurajohen dhe të mbështeten për të zhvilluar strategji dhe procese brenda projekteve që i përshtaten më së miri nevojave dhe strukturave të tyre; prandaj, punonjësit e rinj që janë në nivel komuniteti të përfshirë në projekte të tilla duhet të trajnohen për të punuar me të rinjtë në projekte të tilla në një stil që pasqyron proceset e pjesëmarrjes dhe vetëqeverisjes. Për këtë qëllim: duhet të ketë trajnime të përshtatshme për të gjithë punonjësit e rinj.

Nëse po flasim për të rinj që punojnë me të rinjtë në rrezik (qasja edukimi bashkë-moshatar) OKB-ja ka ofruar disa [standarde](#) (pavarësisht se janë bërë për programe që janë për shëndetin riprodhues dhe parandalimin e HIV-it) të cilat duhet të përfshihen së bashku me kryerjen e aktiviteteve dhe planifikimin e vetë kurrikulës. Rregullat/marrëveshjet bazë duhet të bëhen nga të rinjtë për të rinjtë, të kenë vlera dhe kode etike në sjellje, programet e aktiviteteve të cilat duhet të jenë edukative, fleksibël, të bazuara në komunitet dhe të monitorohen e mbikqyren.

Konteksti lokal: ndikimet e mëparshme nga aktivitetet edukative

Rëndësia e perspektivës së pjesëmarrësve nga aktivitetet e mëparshme të projektit është diçka që i shton vlerë kurrikulës. Asnjë kurrikul nuk zhvillohet pa vlerësimet e mëparshme. Gjatë aktiviteteve të fundit edukative për projektin "No risk, no borders" në vitin 2021, pjesëmarrësit plotësuan pyetësorë për të vlerësuar pjesë të caktuara të çështjeve të diskutuara dhe metodologjisë së përdorur. 90% e tyre ishin të kënaqur me temën e Zvogëlimit të Dëmit. Vetë tema është thelbësore për t'u përfshirë në kurrikul, sepse qasja e saj është baza e punës në terren me të rinjtë në rrezik. 100% (në rangun e pikëve më të larta me notat 4 dhe 5) ishin të kënaqur me temën e diskriminimit dhe stigmatizimit të grupeve të ndryshme të marginalizuara. Të drejtat e njeriut si temë ishin në një nivel pëlqyeshmërie 85%, dhe LGBTIQ ishte 95%. I njëjti nivel ishte për temat mbi mbështetjen psikosociale dhe shëndetin mendor. Puna në terren është 100%, puna e seksit 90%, dhe ajo që është gjithashtu e rëndësishme janë grupimet shoqërore të pjesëmarrësve të cilat u shënuan në 100%.

Nga përgjigjet e pyetësorit shihet se pjesa praktike, metodat interaktive dhe ndarja e informacioneve e ndërsjelltë me trajnerët dhe pjesëmarrësit, ishin pjesa më e mirë e aktivitetit. Çfarë saktësisht donin të ishte ndryshe për herën tjetër, është kryesisht menaxhimi i kohës (tema e parë duhet të jetë me seminare më të shkurtra në mënyrë që dinamika të rritet me kalimin e kohës) dhe punë më praktike mbi temën e shëndetit mendor, ku theksohet mësimi i metodave praktike të menaxhimit të stresit, lodhjes dhe përfshihen ushtrimet fizike e kujdesi ndaj vetes. Kjo është shumë interesante sepse tashmë profesionet e ndihmës/mbështetëse janë më të prekura me Covid-19, kështu që kjo është tema që duhet të zgjasë shumë më gjatë se të tjerët.

Nga aktiviteti i dytë edukativ, ata u kënaqën 100% me temën 'Puna me personat në burgje', 90,8% me temën 'gratë dhe përdorimi i drogës' dhe 100% me temën 'Substancat e reja psikoaktive dhe Përdorimi i drogës në ambientet e jetës së natës dhe në festivale'. 91,7% është niveli i kënaqësisë për temën 'Parandalimi i mbidozës'. 86,7% është niveli i kënaqësisë për temën 'Marrëdhëniet dhe Komunikimet e jashtme', 96% për 'punën me të rinjtë dhe sjelljet e rrezikshme', 95,8% për 'fuqizimin e komunitetit', 93,7% për 'etikën dhe kërkimin e të dhënave' dhe 87,5% për 'advokimin'. Pavarësisht se rezultatet janë pak më të ulëta nga

aktiviteti i mëparshëm, pjesëmarrësit në përgjithësi ishin më të kënaqur për herë të dytë. Ishte e pritshme pasi ata ishin njohur me njëri tjetrin dhe kishin një nivel familiariteti.

Nga aktiviteti i dytë edukativ, ata u kënaqën 100% me temën 'Puna me individët në burgje', 90,8% me temën 'gratë dhe përdorimi i drogës' dhe 100% me temën 'Substancat e reja psikoaktive dhe Përdorimi i drogës në ambientet e jetës së natës dhe në festivale'. 91,7% është niveli i kënaqësisë për temën 'Parandalimi i mbidozës'. 86,7% është niveli i kënaqësisë për temën 'Marrëdhëniet dhe Komunikimet e jashtme', 96% për 'Punën me të rinjtë dhe sjelljet e rrezikshme', 95,8% për 'Fuqizimin e komunitetit', 93,7% për 'Etikën dhe kërkimin e të dhënave' dhe 87,5% për 'Advokimin'. Pavarësisht se rezultatet janë pak më të ulëta nga aktiviteti i mëparshëm, pjesëmarrësit në përgjithësi ishin më të kënaqur herën e dytë. Kjo ishte e pritshme pasi ata ishin njohur me njëri tjetrin dhe kishin krijuar familjaritet.

Modeli i zhvillimit të kurrikulës

Sipas modelit të zhvillimit të kurrikulës, ky proces fillon kur një çështje, shqetësim apo problem duhet të trajtohet. Nëse edukimi ose trajnimi i një segmenti të grupit do të ndihmojë në zgjidhjen e problemit, atëherë kurrikula bëhet prioritet për burimet njerëzore dhe financiare të alokuara.

Hapat që do të kryhen:

1. **Identifikohet Çështja/Problemi/Nevoja** - kjo bëhet me përgatitjen e projektit por do të ribëhet në kontekstualizimin e vetë kurrikulës (fillimi i dokumentit, drafti i parë).
2. **Formohet Ekipi i Zhvillimit të Kurrikulës** (i formuar në fillim të projektit, 3 ekspertë të jashtëm).
3. **Kryhet vlerësimi dhe analizës e nevojave** - fokus grupi (do të mbledhen 10 të rinj nga organizata/partnerët) me të rinjtë do të bëhet gjatë kësaj faze. Pyetësorët e mundshëm do të bëhen me palët e interesuara dhe trajnerët e mundshëm për rishikimin e dokumenteve. Intervistat e mundshme të thelluara me personat kryesorë që punojnë me të rinjtë (p.sh. në rastin shqiptar është realizuar me drejtuesin e të rinjve të Aksion Plus).
4. **Rezultatet e synuara shtetërore** - të cilat janë të lidhura me zhvillimin e moduleve.
5. **Zgjidhet përmbajtja** - nga mjetet e ofruara, kërkimet dhe protokollat së bashku me bazat ndërkombëtare.
6. **Krijohet metoda eksperimentale** - të detajuara me strukturën e modulit.
7. **Prodhohet produkti** i kurrikulës - dokumenti përfundimtar në versionin pdf.

Për sa i përket mënyrës së zbatimit, raportimit dhe rishikimit të kurrikulës varet nga planet e DPNSEE për të ardhmen.

Konkluzione

Kurrikula që do të bëhet duhet të bazohet në parimet e mëposhtme

1. E përditësuar, që do të thotë se duhet të rishikohet (me vlerësim afatmesëm, pas-vlerësim dhe rishikim në maksimum çdo 5 vjet) dhe fleksibël sipas ndryshimeve shoqërore (pandemia e Covid-19, për shembull, kalimi në formate dixhitale, mësimi i përzier dhe mjedisi i jashtëm - nëse Workshopet janë rezidenciale ku pjesëmarrësit janë të ndarë nga komunitetet e tyre, ata do të përqendrohen më shumë në mësim). Gjithashtu, konteksti kulturor në nivel lokal/kombëtar duhet të merret parasysh, jo vetëm veçoritë e diferencimit të të rinjve në rrezik. Së bashku me ndryshimet në paradigmen e "rinisë në rrezik" mund të ndryshohen edhe qasjet.

2. Të drejtat e njeriut, ndryshimi narrativ për përdorimin e gjuhës jodiskriminuese, përfshirja, reduktimi i dëmit dhe pjesëmarrja e të rinjve (në rrezik) janë vlerat kryesore.
3. Të nxënit e kombinuar me pjesë zhvillimore dhe me ritme vetjake do të thotë që aktiviteti kryesor arsimor duhet të përbëhet nga pjesa praktike (të paktën 30% e të gjitha aktiviteteve) për të rinjtë që do të punojnë drejtpërdrejtë me të rinjtë e tjerë (qasja nga kolegët) ku ata mund të ushtrojnë aftësi dhe qëndrime, por në një mjedis me mbikqyrje të sigurt. Nëse theksohet tema e kujdesit për veten, ata do të dinë se si të mbrohen nga punët e tepërta ose çështjet sfiduese.
4. Aftësitë dhe njohuritë e zhvillimit të komunitetit duhet të përbëhen nga i gjithë aktiviteti arsimor të paktën 30%, duke e bërë pjesëmarrjen e të rinjve në rrezik më sistematike.
5. Mjetet, metodat e të mësuarit duhet të jenë të disponueshme për të rinjtë dhe ofruesit e aktiviteteve në mënyrë transparente dhe të dukshme. Sidomos nëse të rinjtë janë të përfshirë në krijimin e mjeteve mësimore pas ose gjatë aktivitetit.

Mënyra e ofrimit të trajnimit

Ky trajnim është krijuar për tu ofruar ballë për ballë, megjithatë, një trajner me përvojë mund ta përshtasë lehtësisht atë për ofrimin sinkrone në internet (ballë për ballë).

Kohëzgjatja e kursit

30-40 orë

Grupet e synuara

Përfituesit e drejtpërdrejtë

1. Udhëheqësit e komunitetit, ekzistues ose në zhvillim
2. Të rinjtë që punojnë
3. Të rinjtë, aktivistët, trajnerët

Përfituesit indirekt

Të rinjtë në rrezik: të rinjtë që përdorin drogë, të rinj në konflikt me ligjin dhe të rinj me stile jetese dhe identitete alternative: punonjëse seksi, komuniteti LGBTI, të rinj në konflikt me ligjin.

Qëllimi i trajnimit

Të trajnojnë punonjësit e rinj, drejtuesit ekzistues, të ardhshëm për të formuar dhe udhëhequr grupe që do të bashkojnë (kryesisht ballkanike) të rinjtë në rrezik, në mënyrë që të kuptojnë njëri-tjetrin dhe të bashkë-dizenjojnë veprime që do ta bëjnë të dukshëm stigmatizimin e tyre në mënyrë që ta zvogëlojnë atë.

Objektivat e trajnimit

Në fund të këtij trajnimi pjesëmarrësit do të jenë në gjendje të:

1. Formojnë, trajnojnë dhe/ose drejtojnë grupe që punojnë me të rinjtë në rrezik
2. Ndhimjnë këto grupe të rrisin dukshmërinë e çështjeve si stigma dhe diskriminimi
3. Të mbledhin së bashku grupet e të rinjve në rrezik dhe ndihmojnë ata të arrijnë mirëkuptimin e ndërsjellë
4. Promovojnë dhe organizojnë bashkëpunime rinore rajonale të grupeve/organizatave që punojnë në çështjet përkatëse
5. Promovojnë dhe advokojnë pjesëmarrjen dhe udhëheqjen aktive të të rinjve në OSHC dhe organizatave të tjera që punojnë në çështjet përkatëse

Modulet e trajnimit

Trajnimi përbëhet nga katër (4) module:

1. Çështjet
2. Komunitetet
3. Qasjet
4. Sisteme

Çdo modul përbëhet nga tema të ndryshme.

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Njohja me njëri-tjetrin, paraqitja e përmbledhjes së trajnimit dhe pritshmëritë e pjesëmarrësve.

Metodat

Mirë se vini në trajnimin "Puna me të rinjtë në rrezik". Ky është një trajnim për të rinjtë. Ne do të shqyrtojmë shumë çështje që lidhen me rininë dhe do t'ju ofrojmë shumë burime. Ne do të kalojmë shumë kohë së bashku - rreth 30 deri në 40 orë. Le të fillojmë me disa prezantime dhe një aktivitet të vogël prezantues për të nisur procesin e njohjes me njëri-tjetrin.

Trajnerët prezantohen.

Aktiviteti prezantues

Përzierje, Përzierje - Grumbullim, Grumbullim (15 min)

Le të fillojmë me një lojë të vogël të quajtur "përzihem, përzihem - grumbullohem, grumbullohem". Këto janë rregullat:

Të gjithë do të ngrihemi në këmbë dhe do të mbledhemi në hapësirën e lirë atje. Kur them "përzihu, përzihu", ec dhe prezantohu me njerëzit që nuk i ke takuar ende. Ashtu si një koktej. Prezantoni veten, thoni nga jeni dhe kaloni te personi tjetër.

Kur them "grumbullohu, grumbullohu", shpejt formoni një grup prej katër vetash me njerëzit përreth jush. Pasi të jeni të gjithë në grupe, unë do t'ju jap një temë për të folur. NË RREGULL? Filloni të përziheni.

Pas një dy minutash, thoni "grumbullohu, grumbullohu". Pasi të jeni të gjithë në grupe, kërkojuni të flasin me njëri-tjetrin.

Këtu është tema juaj e parë: Mendoni për kohën tuaj në shkollë të mesme. Cilat ishin disa nga gjërat pozitive në shkollën e mesme?

Pyetje shtesë (Opsionale) për Aktivitetin

Kur ishe në shkollë të mesme / adoleshent/e, cila...

- Ishte ngjarja më emocionuese që keni përjetuar?
- A ishin grupet "cool"?
- Çfarë lloj rreziqesh keni marrë si adoleshentë?
- A kishit kod veshjeje?

Jepuni grupeve 3-4 minuta për të ndarë informacione gjatë kohës së grumbullimit. Filloni një raund tjetër përzierjeje. Tema për periudhën e ardhshme të grumbullimit: Cilat ishin disa nga pengesat në shkollën e mesme? Dhe çfarë ju ndihmoi t'i kaloni ato?

Kërkojuni vullnetarëve të ndajnë së pari gjërat pozitive, më pas pengesat dhe më pas strategjitë e përballimit. Përmbledheni: Adoleshenca mund të jetë një kohë sfiduese me shumë emocione, momente të vështira dhe nevojë për mbështetje të jashtme.

Kërkojuni atyre të zënë vendet e tyre.

Prezantimet dhe pritshmëritë

Pasqyrë e trajnimit (20 min)

Vazhdoni me një raund prezantimesh: emrin dhe pritshmëritë e tyre për trajnimin. Shkruani pritshmëritë në flip chart.

- Rishikoni planin e trajnimit, seksionet dhe axhendën për ditën.
- Rishikoni pritshmëritë (në flip chart) dhe se si ato përputhen me axhendën e trajnimit. Bëni disa pyetje.
- Rishikoni detajet e ambientit të përbashkët.

Qëllimi i modulit

Prezantoni pjesëmarrësit me konceptet e të drejtave të njeriut, diskriminimit dhe stigmatizimit që qëndrojnë pas shumë çështjeve të të rinjve në rrezik.

Objektivat e modulit

Në fund të këtij moduli, pjesëmarrësit:

- Të jenë në gjendje të shpjegojnë konceptet e diskriminimit dhe stigmatizimit
- Të jenë në gjendje të emërtojnë dhe shpjegojnë 8 parimet bazë që qëndrojnë në themel të të drejtave të njeriut
- Të jenë në gjendje të njohin sjelljet e urrejtjes, diskriminuese dhe stigmatizuese, si dhe privilegjin

Tema 1.1: Të drejtat e njeriut

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me konceptin, parimet dhe praktikën e të drejtave të njeriut.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të aftë për të përcaktuar konceptin e të drejtave të njeriut
- Të vetëdijshëm për 8 parimet bazë të të drejtave të njeriut
- Në gjendje të njohë sjelljen e urrejtjes sado të nuancuara, dhe ta vendosë atë në piramidën e urrejtjes.

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- [Prezantimi nga Organizata Botërore e Shëndetësisë për të Drejtat e Njeriut](#)

Metodat

Aktivitet para-hyrës

Filloni duke u bërë pjesëmarrësve pyetjen e mëposhtme (10 min.):

Çfarë kuptoni me termin "të drejta të njeriut"?

Jepuni atyre disa momente për të reflektuar dhe renditni përgjigjet e tyre në një flipchart pa komentuar në këtë fazë.

Kur atyre u mbarojnë idetë, mbështetuni në përgjigjet e tyre për të diskutuar konceptin e të drejtave të njeriut.

Ushtrimi 1 (15 min)

Për këtë ushtrim, ndani pjesëmarrësit në katër grupe dhe caktoni dy parime të të drejtave të njeriut për secilin grup:

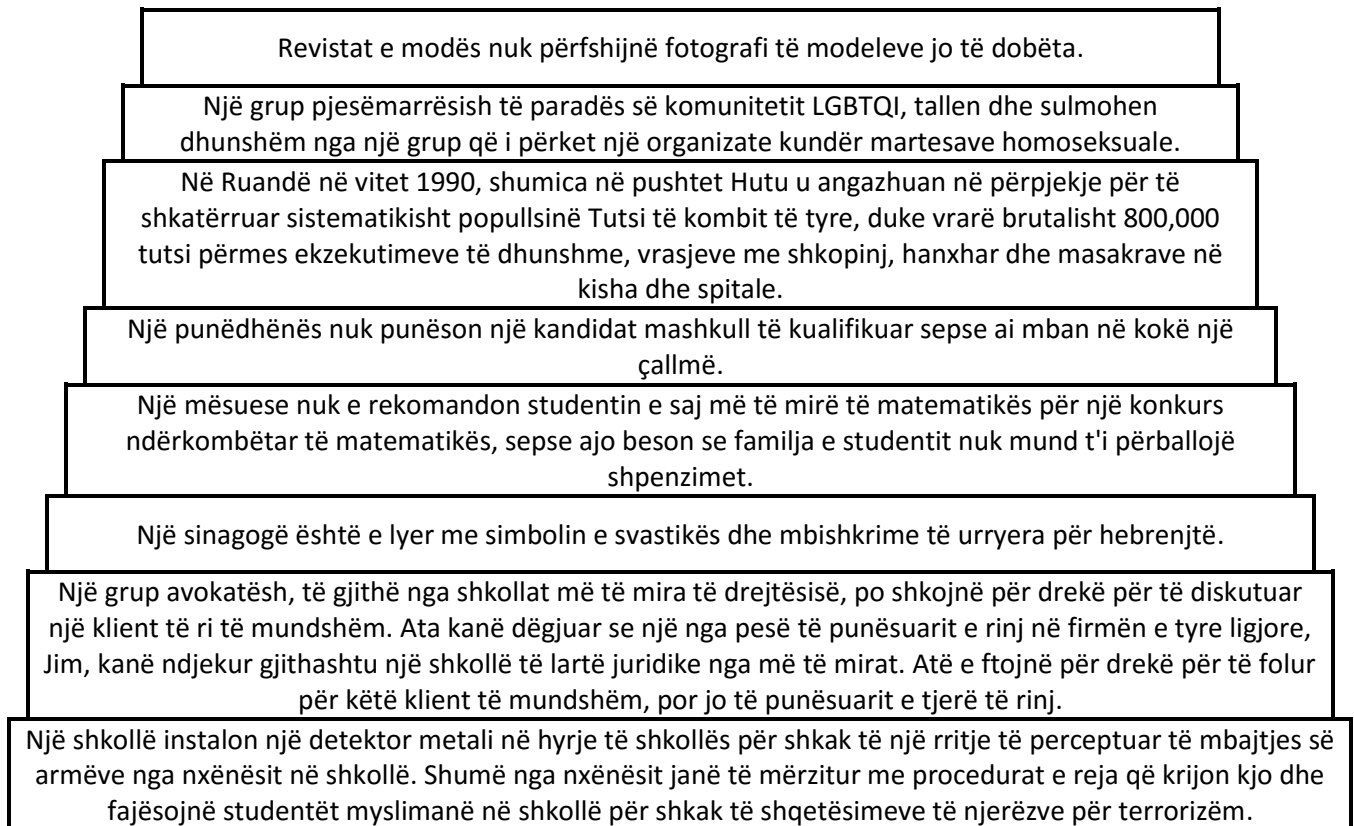
- Grupi 1: Barazi, Universalitet
- Grupi 2: Dinjiteti njerëzor, Mosdiskriminimi
- Grupi 3: Pandashmëria, Ndërvlerësia
- Grupi 4: Patjetërsueshmëria, Përgjegjësia

Kërkojuni pjesëmarrësve të gjejnë përkufizime të këtyre parimeve dhe t'i paraqesin ato në mënyrë vizuale në flipchart.

Kërkojuni atyre të paraqesin paraqitjet e tyre vizuale dhe të shpjegojnë secilin parim për të gjithë grupin.

Ushtrimi 2: Piramida e urrejtjes (15 min)

Shpërndani Piramidën e Urrejtjes. Kontrolloni nëse pjesëmarrësit kanë fjalë të panjohura dhe kërkojuni anëtarëve të tjerë të grupit t'i ndihmojnë ata të kuptojnë. Më pas, merrni pjesëmarrësit në grupe dyshe, shpërndajini atyre kuti dhe kërkojuni që t'i vendosin në piramidë.

Më pas, bashkoni çdo 2-3 çifte në një grup dhe kërkojini të krahasojnë përgjigjet e tyre. Kërkojini secilit grup të shtojë dy shembuj në secilën kategori dhe t'ia paraqesë të gjithë grupit.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë atë që mësuuan me 100 fjalë

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Prezantimet vizuale gjithashtu mund të jenë të ndryshme për secilin grup pjesëmarrësish. Një grup mund të bëjë poezi, tjetri mund të vizatojë. Ju gjithashtu mund t'u jepni atyre detyrë të performojnë diçka dhe t'i paraqesin grupit një role-play. Kini kujdes nëse dikush nuk ndihet mirë duke prezantuar para grupit.

Për të mësuar më shumë rreth të drejtave të njeriut, mund të sillni deri në 10 broshura ose postera për të drejtat e njeriut nga fushatat dhe të bëni "Bibliotekën Magjike". Vendosini ato materiale në qendër të grupit dhe kërkojuni të futen në një bibliotekë magjike ku materialet dhe librat tregojnë histori. Kërkojuni atyre të shohin të gjitha materialet me kujdes për 10 minuta dhe të zgjedhin materialin ose librin ose posterin që i tërhoqi më shumë. Nëse dy ose më shumë pjesëmarrës zgjedhin të njëjtin, është totalisht ok. Nëse të gjithë zgjedhin të tyren, ju mund t'u kërkonit pjesëmarrësve të ndajnë me grupin: cila është historia pas këtyre materialeve? Cilët njerëz dhe jeta e atyre njerëzve fshihen pas këtyre? Cila është lidhja me të drejtat e njeriut?

Pas ndarjes me grupin, kërkojuni që t'i kthejnë materialet në qendër të rrethit. Ju mund t'i vini të gjitha materialet në dispozicion gjatë trajnimit në një vend për pjesëmarrësit.

Tema 1.2: Diskriminimi dhe stigmatizimi

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Të prezantohen pjesëmarrësit me përvojën e diskriminimit dhe stigmatizimit.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Kenë përjetuar diskriminim
- Kenë reflektuar mbi privilegjet e tyre
- Të jenë në gjendje të njohin sjelljet diskriminuese dhe stigmatizuese sado që të jenë me nuaca

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Unë jam mëngjarash!

Grupi është i ndarë në nëngrupe me nga 5 pjesëmarrës secili.

Secili nga pjesëmarrësit duhet të përpiket të bëjë dy gjëra (p.sh. të presë një letër dhe të lajë dhëmbët), si dhe të përpiket të shkruajë një fjali me dorën e majtë.

Pasi të mbarojnë të qenurit mëngjarashë, ata duhet të shkruajnë në një flipchart pengesat që kanë hasur si mëngjarashë në një botë të krijuar për të djathtët. Pas dhjetë minutash nëngrupet ndajnë përvojën e tyre me të gjithë grupin.

Pra, si i bëri ata të ndihen nga diçka kaq e thjeshtë? Si do ta përkufizonin tani "privilegjin"?

Ushtrimi 1: Kuptimi i privilegjit

Shpjegojuni pjesëmarrësve se identitetet në një masë të madhe u jepen njerëzve. Reflektimi për pyetje si ato më poshtë do t'i ndihmojë ata të kuptojnë se për shumë gjëra njerëzit kanë pak zgjedhje:

- Si ka qenë fëmijëria juaj?
- Në çfarë shtëpie keni jetuar?
- Çfarë lojërash keni luajtur?
- Cili ishte profesioni i prindërve tuaj?
- Si është përditshmëria juaj? Si duket?
- Çfarë lloj jete bëni ju? Ku jeton?
- Nëse jeni i punësuar, sa para fitoni?
- Çfare ben ne kohe te lire?
- Çfarë ju sjell gëzim? Nga çfarë frikësohesh??

Tani, kërkojuni pjesëmarrësve të vlerësojnë privilegjin e tyre nga një shkallë nga 0 në 10.

Ushtrimi 2: Një hap përpara (20 min)

Tani, kërkojuni pjesëmarrësve të kalojnë në një vijë të drejtë. Do t'u lexoni pohime, por vetëm ata që mund t'u përgjigjen "Po" mund të ecin përpara.

1. Asnjëherë nuk keni hasur në një krizë serioze financiare
2. Ju keni një shtëpi të mirë me një frigorifer, sobë dhe një TV
3. Ju mendoni se besimi dhe kultura juaj respektohen në shoqërinë ku jetoni
4. Ndjeheni sikur mendimi juaj për çështjet sociale dhe politike është i rëndësishëm dhe se po dëgjoheni
5. Nuk keni frikë nga policia
6. Ju e dini se kujt t'i drejtoheni për këshilla dhe mbështetje, nëse është e nevojshme
7. Nuk keni përjetuar kurrë diskriminim në bazë të origjinës, gjendjes shëndetësore, racës apo ndonjë karakteristike tjetër personale
8. Keni mbrojtje sociale dhe shëndetësore
9. Mund të përballoni pushime një herë në vit
10. Ju mund të ftoni një mik në shtëpinë tuaj për një darkë
11. Mund të votoni
12. Nuk keni frikë se mund t'ju sulmojnë në rrugë
13. Ju mund të festoni festat tuaja më të rëndësishme me familjen dhe miqtë
14. Ju mund të shkoni në kinema ose teatër minimalisht një herë në muaj
15. Ju mund t'i tregoni të gjithëve se me kë keni rënë në dashuri
16. Ju mendoni se kompetencat tuaja po vlerësohen dhe respektohen
17. Ju përdorni internetin rregullisht
18. Keni ujë të ngrohtë për të bërë banjë
19. Ju keni dhomën ose hapësirën tuaj kur ju nevojitet
20. Gjatë dimrit nuk bën ftohtë në shtëpinë tuaj
21. Ju keni një kafshë shtëpiake
22. Mund ta puthni të dashurin tuaj në rrugë

Pas përfundimit të ushtrimit, pjesëmarrësit duhet të formojnë grupe reflektimi dhe të flasin për identitetin e tyre, duke marrë parasysh pyetjet e mëposhtme:

- Si u ndjetë duke shkuar përpara dhe të tjerët duke i lënë pas?
- Po për ato që qëndruan për një kohë të gjatë?
- A është ky ushtrim reflektim i shoqërisë sonë?
- Çfarë hapash duhet të ndërmerren për ta ndryshuar këtë?
- Çfarë mund të bëjmë ne si individë?
- Sa dinit për personazhin që po luanit?
- A ishte përvoja juaj personale apo burim tjetër informacioni (libra, filma, shaka)?
- Jeni i sigurt se informacionet që keni marrë dhe në bazë të të cilave keni ndërtuar karakterin tuaj janë të sakta dhe autentike? Këtu flitet sesi paragjykimet dhe stereotipet formojnë imazhet në kokën tonë.
- Së fundi, kërkojuni atyre të përcaktojnë stigmën dhe diskriminimin në lidhje me punën e tyre për privilegjin.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë atë që mësuuan në tre figura që kanë kuptim për ta.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Për këtë temë mund të bëni vlerësim me [Dixit cards](#). Ju mund të përdorni lloje të tjera kartash që kanë fotografi.

Vendosni kartat në qendër të grupit dhe kërkojuni të zgjedhin tre letra të cilat do të përgjigjen në tre pyetje:

- 1) Si ndihem tani?
- 2) Çfarë mësova sot?
- 3) Çfarë do të ndryshoja në aktivitetin e zhvilluar ditën e sotme?

Ky lloj reflektimi duhet të zgjasë jo më shumë se 15 minuta. Nëse grupit i duhet më shumë kohë, mund të kërkojnë ta zgjasin. Nëse zgjatja nuk është një opsion, kërkojuni të zgjedhin vetëm një kartë e cila do t'u përgjigjet të gjitha atyre pyetjeve së bashku. Kini kujdes me këtë metodë, mos hyni në procesin e psikoterapisë.

Ju gjithashtu mund të bëni një metodë "*galerie*" për aktivitetin qendror: vendosni 5 fotografitë (mund të vendosni edhe 10, por do t'ju duhet më shumë kohë) me njerëz të ndryshëm në qendër të dhomës. Ju gjithashtu mund t'i ngjitni ato në mur, por t'i bëni të dukshme për të gjithë. Kërkojuni pjesëmarrësve t'i shikojnë me kujdes dhe në heshtje për 10 minuta. Pas kësaj, kërkojuni të kthehen në vendet e tyre dhe bëni pyetjet vijuese:

- 1) Kush janë këta njerëz?
- 2) A mendoni se ata janë të marginalizuar në komunitetin tuaj lokal? Pse?
- 3) Si mund ta ndalojmë stigmatizimin?

Vlerësimi: ju mund t'i paraqisni 5 pyetje në tabelë dhe t'i shkruani përgjigjet në mënyrë anonime. Kjo temë mund të jetë temë e ndjeshme dhe është më mirë që ata të kenë mundësinë të përmbledhin vetë përvojën. Pyetjet janë:

- 1) Si ndiheni tani?
- 2) Çfarë mund të jetë ndryshe në trajnim?
- 3) Cili aktivitet ishte më i vlefshëm për ju?
- 4) Pse ishte i vlefshëm ky aktivitet për ju?
- 5) Çfarë keni mësuar të re?

Qëllimi i modulit

Prezantoni pjesëmarrësit me nevojat specifike të komuniteteve të stigmatizuara.

Objektivat e modulit

Në fund të këtij moduli, pjesëmarrësit duhet:

- Kuptojnë çështjet specifike me të cilat përballen komunitetet e ndryshme dhe se si ato lidhen me përdorimin e substancave
- Të jenë të vetëdijshëm për praktikën që mund të kryhen për të zvogëluar dëmin në këto komunitete
- Të jenë të vetëdijshëm për mënyrat e kontaktit me këto komunitete

Tema 2.1: LGBTIQ / MSM i dhe Chemsex

Koha për këtë temë

Përafërsisht 90 minuta.

Qëllimi

Të ndihmohen pjesëmarrësit të kuptojnë arsyet pas praktikave të chemsex-it dhe pse komunitetet LGBTIQ dhe MSM janë të prekura prej tyre.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Kuptojnë termat bazë të chemsex
- Kuptojnë arsyet e praktikimit të chemsex
- Jenë në gjendje të trajtojnë këtë model relativisht të ri të konsumit të drogës

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila, Wi-Fi pristup i kompjuteri/mobilni telefoni

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Ndani pjesëmarrësit në katër grupe. Caktoni secilit grup një nga këto tema: **chemsex, zvogëlimi i dëmit dhe praktikat e chemsex, chemsex dhe HIV, chemsex dhe shëndeti mendor**. Kërkojini secilit grup të hulumtojë temën e tij në internet dhe të raportojë për të tjerët: çfarë është ajo dhe çdo gjë tjetër që u duket interesante në lidhje me të.

Pasi të kenë përfunduar prezantimin, shpjegoni grupit se cilat janë tre drogat kryesore që përdoren në chemsex, pse specifikisht këto droga, cilat janë arsyet pas praktikave të chemsex, cila popullatë është më e prekur dhe pse specifikisht është e prekur kjo popullatë. Nëse dëshironi, mund të shtoni më shumë..

Aktiviteti

Shikoni dokumentarin "Chemsex" nga Picadillo Pictures. Individualisht, mbani shënime për arsyet pse njerëzit përfshihen në chemsex. Ndani me të tjerët.

Ushtrimi

Tani, ndahuni në grupe prej 4-5 personash. Caktoni secilit grup një nga këto tema: **chemsex, reduktimi i dëmit në chemsex, parandalimi i HIV-it në lidhje me chemsex, dhe chemsex dhe shëndeti mendor**. Kërkojini secilit grup të hulumtojë më në detaje temën e tij në internet dhe të ndajë me të tjerët: çfarë është ajo dhe çdo gjë tjetër që u duket interesante në lidhje me të. Kërkojuni atyre të paraqesin gjetjet e tyre në formën e një fushate sensibilizuese për të ulur riskun dhe dëmet në lidhje me temën e paracaktuar.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të rishikojnë fushatat e tyre sensibilizuese. Kërkojuni atyre të lidhin fushatat sensibilizuese me Zvogëlimin e Dëmit.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Përpara se të filloni temën e LGBTIQ+/MSM mund të bëni një kontroll të shpejtë nëse ata e kuptojnë akronimin që qëndron pas LGBTIQ+/MSM. Mund t'i kërkonit të gjithë grupit të hulumtojë në internet (në telefonat e tyre celularë) për 5 minuta dhe të shkruajnë përkufizimin në letër. Nëse ky aktivitet kërkon më shumë se sa është planifikuar, është më mirë t'i sqaroni gjërat sesa të hyni në aktivitet pa informacione bazike.

Ju mund të bëni një histori të udhëzuar (të vërtetë) për një person LGBTIQ+, por pa treguar se kush është saktësisht personi. Për shembull, ju mund të bëni një lexim për jetën e Harvey Milk pa ia treguar emrin dhe kur të përfundoni tregimin pyesni pjesëmarrësit: çfarë mendoni se ishte ky qenie njerëzore? Cilat ishin emocionet e tij/saj? Aspiratat? Ambiciet? Nevojat? Kur zhvillohet diskutimi, mund të mbyllni dhe t'u tregoni se kush ishte dhe pse ishte i rëndësishëm për komunitetin LGBTIQ+. Këtë mund ta bëni edhe me aktivistë të tjerë LGBTIQ+ dhe në nivel kombëtar.

Për vlerësim, ju mund t'i hidhni një top të vogël kujtudo që mund të fillojë të ndajë përvojën e tij në stërvitje. Topi mund t'u vijë vetëm njerëzve që nuk kanë thënë asgjë më parë dhe duhet të kthehet te trajneri.

Tema 2.2: Puna seksuale

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me rreziqet me të cilat përballen punonjësit e seksit.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë budu upoznati sa:

- Format e ndryshme të punës seksuale dhe si lidhen këto me përdorimin e substancave
- Mënyrat për të kontaktuar punonjësit e seksit
- Mënyrat për të zvogëluar dëmin e punonjësve të seksit që përdorin substanca

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Wi-Fi dhe kompjuterë/telefona celulare

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të shkruajnë në pesë letra të ndryshme 5 mënyra të ndryshme të kryerjes së punës së seksit dhe t'i vendosin në tabelë. Pastaj, projekttoni këto kategori në mur:

Punë seksi e pavarur/Shoqërim (dmth. duke punuar vetëm)
Ndarja e ambienteve me një punëtore tjetër seksi
Pagesa për shërbime seksuale në një shtëpi publike
Operimi/menaxhimi i një shtëpie publike/rregullimi i blerjes së seksit
Kërkesa për seks në publik
Seks në internet (performanca të transmetuara në internet)
Lap Dancing / Pole Dancing (Kërcime në tub)
Nënshtrimi profesional
Linja telefonike për biseda seksuale
Strip
Shitja e të brendshmeve në internet për kënaqësi seksuale
Sugaring (të jesh një shoqërues me pagesë për një "sugar daddy")
Puna në industrinë e pornografisë

Ngjitni secilën letër pranë kategorisë së duhur. Shpjegoni kategoritë e punës seksuale me të cilat pjesëmarrësit nuk janë njohur. Shtoni kategori nëse është e nevojshme. Më pas pyetini se cilat profesione të punës seksuale janë të ligjshme në vendet e tyre, si dhe cilat profesione janë, sipas tyre, më të prirura për të përdorur substanca.

Ushtrimi 1

Kërkojuni pjesëmarrësve të kuptojnë arsyet pse punonjësit e seksit janë në rrezik për përdorimin e substancave. Shënoni në tabelë gjithçka që ata thonë. Më pas, pyetini ata pse përdoruesit e substancave mund t'i drejtohen punës seksuale dhe shkruajini edhe këto në tabelë në një kolonë të veçantë.

Tani, pyetini ata se çfarë mendojnë se mund të bëjmë për: a) parandalimin e këtyre njerëzve nga përdorimi i substancave dhe b) zvogëlimin e dëmit për njerëzit që tashmë i përdorin.

Përdorni përvojën dhe njohuritë tuaja për të vazhduar diskutimin.

Ushtrimi 2

Pas ushtrimit 1, futini pjesëmarrësit në grupe sa më të ndryshme që të jetë e mundur dhe kërkojuni të hyjnë në internet dhe të gjejnë se ku mund të drejtohen për ndihmë në vendet e tyre një përdorues i substancave që është dhe punonjëse seksi. Më pas, kërkojuni atyre të hartojnë misionin, objektivat dhe shërbimet që një organizatë ideale ndërkombëtare mund t'u ofrojë punonjësve të seksit njëkohësisht dhe përdorues të substancave.

Vlerësimi

Formoni disa grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve t'i shkruajnë një letër një organizate ekzistuese në vendin e tyre duke shpjeguar çfarë shërbimesh të reja/të ndryshme mund t'u ofrojnë punonjësve të seksit në vendin e tyre.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Nëse keni shumë prezantime për këtë temë, mund të përdorni një metodë enigme për të paraqitur 3 ose 4 përkufizime kryesore për pjesëmarrësit (për shembull: punë seksuale, punëtore seksi, eskorta shoqëruese, seks në internet). Shkruani në letër (me shumë shkronja më të mëdha se shkrimi i zakonshëm) të gjitha përkufizimet dhe ndani ato fjalë për fjalë. Përziejini ato dhe jepini të gjithë grupit të gjejë ato përkufizime dhe të bëjë ato të duhurat. Ju lutemi, kini durim dhe mos u nxitoni. Ky aktivitet mund të zgjasë 15 minuta.

Nëse jeni duke punuar në internet, kjo temë mund të përgatitet si një vend për të ndarë dhe punë në grup, veçanërisht nëse pjesëmarrësit supozohet të punojnë në grupe, ose të përdorin shënime.

Tema 2.3: Puna me individët në burgje dhe ish të burgosurit

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Rritja e ndërgjegjësimit të pjesëmarrësve për situatën dhe realizimin e projekteve brenda burgjeve/me ish të burgosurit.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Kuptojnë sfidat që mund të përballen të burgosurit gjatë vuajtjes së dënimit me burg
- Kuptojnë problemet me të cilat mund të përballen pas lirim
- Të jenë në gjendje të sjellin të burgosurit dhe ish-të burgosurit më afër komunitetit

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi në Power Point "[Puna me individët në burgje dhe ish të burgosurit](#)" (prezantimi është bërë specifikisht për këtë temë dhe reflekton situatën në një komunitet specifik)
- Dokumenti "[Trajtimi i drogave dhe zvogëlimi i dëmit në burgje](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (20 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të rrinë ulur dhe të formojnë një rreth. Më pas, kërkoju të thonë një fjalë, çdo fjalë që ata e lidhin me burgun. Pasi të përfundojnë, përsëriti gjithë fjalët që ata kanë thënë. Fokusohu në fjalët e ndjesive të përafërta si – mërzitje, vetmi, izolim...

Ushtrimi 1

Nda me pjesëmarrësit disa shembuj praktikë, që lidhen me punën me të burgosur dhe disa situata specifike që kanë ndodhur gjatë punës në burgje. Detyra është që ata të vijnë me disa zgjidhje mbi problemin nga shembulli i dhënë. Për tëpunuar në grupe, atyre do ju nevojitet një flipchart ku do të shkruajnë zgjidhjen që ata përdorin mbi situatën e dhënë. Pasi çdo grup prezanton zgjidhjen për problemin e dhënë, diskutojeni së bashku dhe tregojini se si vepruat ju në praktikë.

Prezantimi

Pas punës në grupe, paraqit një prezantim mbi situatën në sistemin e burgjeve duke patur parasysh zvogëlimin e dëmeve, cilat janë disa nga problematikat që të dënuarit përballen gjatë qëndrimit në burg, por dhe pasi lirohen nga burgju. Gjithashtu duhen prezantuar dhe shembuj pozitivë nga rajoni.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë në tre fjalë gjithë temën.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Për 20 minuta Aktivitet para-hyrësmund të përdorni edhe një ushtrim të quajtur “Stock Market”. Për aktivitetin do t'ju duhet një flipchart me 6 ose 7 gjëra të listuara për bursën me çmime (ky është shembulli):

• Tavoline e rralle antike 120 vjecare	100.000
• Kasafortë misterioze	20.000
• Diploma false e fakultetit	5.000
• Një fotografi e Merylin Monroe me autograf	50.000
• Disa lodra të panjohura	1.000
• Kupon i ri ushqimor për të blerë në çdo supermarket	10.000
• Motoçikletë e vjetër	200.000

Përpara listimit, jepni paratë e Monopolit për pjesëmarrësit, por me shuma të ndryshme secili ose mos u jepni para disa prej tyre. Kur ta jepni, mund të filloni të kuotoni për çmimet më të mira.

Ky aktivitet simulues mund të jetë konkurrues ose ta bëjë grupin më koheziv. Pjesëmarrësit mund të ndajnë para ose hua nga njëri-tjetri, por qëllimi është që të ofrohet diskutim rreth pushtetit dhe të pasurit pozicione të ndryshme fillestare dhe pse njerëzit sillen në pozicione kërcënuese për jetën. Lehtësoni në mënyrë që ata të mund të vënë në dyshim paragjykimet e tyre ndaj të burgosurve dhe njerëzve që shkojnë kundër ligjit. Si mbyllje ju duhet ta lidhni këtë temë me të drejtat e njeriut që ata bënë në modulin e parë.

Nëse kjo temë ishte dinamike për pjesëmarrësit, mund të bëni grupe reflektimi me [figura](#) të vogla të cilat mund t'i gjeni falas në internet, për të qetësuar emocionet dhe për t'i bërë pjesëmarrësit më të pranishëm dhe të fokusuar në përvojat e të mësuarit.

Tema 2.4: Gratë që përdorin drogë

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Ndihmoni pjesëmarrësit të kuptojnë problemet e veçanta të grave (përfshirë gratë transgjimore) që përdorin drogë, gratë në MMT dhe gra të tjera vulnerabël.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Kuptoni termat bazë brenda kornizës EËUD (gra që përdorin drogë)
- Kuptoni se çfarë mund të bëhet për të trajtuar më mirë këtë çështje dhe vështirësitë që lidhen me të
- Jini të vetëdijshëm për mënyrat e kontaktit me komunitetet përkatëse
- Kuptoni lidhjen e drogës dhe dhunës me bazë gjinore

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Gratë që përdorin drogë](#)"
- Dokumenti "[Gratë që përdorin drogë](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të bëjnë brainstorming për grupet e grave që janë më vulnerabël nga përdorimi i substancave. Shkruani përgjigjet në tabelë. Pasi të dalin me disa grupe (punëtorë seksi, komuniteti rom etj.), pyetini se cilat janë karakteristikat e këtyre grupeve (p.sh. ata i përkasin më shumë se një grupi të diskriminuar). Pse femrat diskriminohen më shumë se meshkujt që i përkasin të njëjtave kategori? Kërkojuni atyre ta diskutojnë atë në çift dhe të përpiqen të nxjerrin disa ide. Pastaj shtoni tuajën (p.sh. përdorimi i substancave kërcënon rolin e tyre si nëna).

Ushtrimi 1

Formini grupe sa më të balancuara gjinore dhe kërkojuni të përmendin dhe analizojnë format e dhunës me të cilat përballen gratë më shumë se burrat. Për t'i ndihmuar ata, shkruani në tabelë fjalët: sulm, ngacmim, pëlqim, vështirësi për të zbuluar dhe çfarëdo tjetër që dëshironi.

Kërkojini secilit grup t'ia prezantojë ekipit. Më pas kërkojuni atyre të krijojnë një fletëpalosje që u shpjegon komuniteteve se si dhuna dhe substancat ndërlidhen.

Ushtrimi 2

Ndani pjesëmarrësit në grupe dhe jepuni atyre një ose më shumë nga këto projekte:

Gratë që kanë përjetuar trauma

Në shërbimin e rehabilitimit rezidencial vetëm për gratë, bazuar në abstinencë, të informuar për traumat, në Mbretërinë e Bashkuar, gratë marrin pjesë në një sërë terapish grupi të bazuara në një program trajtimi të manualizuar dhe të informuar për traumat. Grave u ofrohet gjithashtu këshillim individual dhe desensibilizimi dhe ripërpunim i lëvizjeve të syve, i cili përdoret për të ndihmuar me shqetësimin që lidhet me traumën dhe mbështetjen e familjes në përputhje me nevojat e tyre specifike. Përveç kësaj, banorët mund të përfitojnë nga një program i strukturuar që përfshin aftësi arsimore, trajnime dhe aktivitete rekreative, dhe mund të marrin pjesë në grupe mbështetëse të bashkëmoshatarëve (Narkotikët Anonimë dhe Alkoolistët Anonimë). Pas përfundimit të suksesshëm të trajtimit, gratë zhvendosen në banesën e tyre ose në një nga shtëpitë e risistemimit të organizatës; mbështetja e vazhdueshme nga ta por dhe nga organizata të tjera është e aksesueshme nëse është e nevojshme (Tompkins i Neale, 2016).

Gratë me komorbiditet

Në Maltë, Njësia e Diagnostifikimit Komorbid të Femrave është një njësi rezidenciale paraprake ku gratë zakonisht qëndrojnë për një maksimum prej gjashtë javësh. Gjatë kësaj kohe, gratë i nënshtrohen një programi detoksifikimi dhe marrin shërbime nga një ekip multidisiplinar, i cili përfshin një mjek psikiatër, një mjek të përgjishëm, një infermiere, një psikolog dhe një punonjës social. Gratë mund të marrin gjithashtu shërbime të jashtme, në të cilat ato shoqërohen, duke përfshirë shërbimet për t'i ndihmuar në gjetjen e punësimit (Dalli, 2014; Camilleri, 2017).

Gratë shtatzëna dhe nëna

Në Hungari, Klubi Józan Babák synon gratë shtatzëna ose nënat me fëmijë nën moshën dy vjeç. Ofrohet një qasje me tre hapa. Në hapin 1, gratë mund të kontaktojnë një anëtar të Klubit Józan Babák, i cili është një grup vetëdihmës që ofron informacione rreth shërbimeve të disponueshme. Në hapin e dytë, shërbimet mjekësore, ligjore, sociale dhe psikologjike mund të përdoren në baza anonime nga Klubi Józan Babák. Në këtë fazë, nëse gruaja shtatzënë ose prindërore merr pjesë në këshillim profesional mesatarisht 60 minuta në tetë seanca, ajo përfiton një shumë prej 11-euro për seancë. Në hapin 3, organizata lehtëson kontaktin me shërbimet e nevojshme shëndetësore, sociale ose ligjore dhe, në rastin e grave shtatzëna, me shërbimet para lindjes. Gjatë hapave 2 dhe 3, një anëtar i grupit të vetë-ndihmës Józan Babák Klub do t'i shoqërojë gratë në cilindo nga shërbimet, nëse kërkohet (Tarján, 2012). Projekti 'Kangaroo', një program në Belgjikë që synon prindërit brenda një mjedisi rezidencial, synon, pjesërisht, të ruajë ose të përmirësojë lidhjet e prindërve me fëmijët e tyre. Gratë mbështeten në rolin e tyre prindëror. Gjatë ditës, fëmijët shkojnë në çerdhe, kopsht apo shkollë, ndërsa nënat që ndjekin programin terapeutik ndërmarrin aktivitete. Projekti u ofron informacion prindërve, lehtëson aktivitetet prindër-fëmijë dhe grupet tematike, dhe ofron konsultime individuale dhe dikë që të shoqërojë prindërit në takime (Deprez et al., 2011; Ferri et al., 2015). Në Mbretërinë e Bashkuar, shërbimi i Gjykatës Familjare për Drogën dhe Alkoolin ofron një alternativë ndaj procedurave të kujdesit në rastet në të cilat keqpërdorimi i substancave prindërore luan një rol të madh. Ai i drejton prindërit përmes një rruge të ndryshme për t'i ndihmuar prindërit të ndalojnë ose stabilizojnë përdorimin e substancave për të mbajtur familjet së bashku dhe për të përmirësuar rezultatet e fëmijëve dhe prindërve Camilleri, Marthese (Komunikimi personal, 15 Mars 2017). Pas vlerësimit, shërbime të ndryshme, janë dhënë 12 të tilla, të përshtatshme për nevojat e ndryshme të çdo familjeje. Ato ofrohen nga një ekip multidisiplinar, i cili përfshin një infermiere, një punonjës që merret me problematikat e përdorimit të substancave, punonjës socialë, psikiatër, një terapist familjar dhe një menaxher shërbimi. Çështjet që trajtohen mund të përfshijnë përdorimin e substancave, shëndetin fizik dhe mendor, prindërimin, marrëdhëniet me fëmijët dhe anëtarët e tjerë të familjes, dhuna në familje dhe strehimi (The Tavistock and Portman NHS Foundation Trust, nd). Një vlerësim ka nxjerrë në pah aspekte pozitive të shërbimit (Alrouh et al., 2014). Projekti SAOL është një projekt i bazuar në komunitet në Irlandë. Ai ofron shërbime për gratë që aktualisht ndjekin një program droge. Një nga synimet e tij është të edukojë dhe trajnojë gratë për t'i mbështetur ato në arritjen e punësimit. Ndihma për kujdesin ndaj fëmijëve ofrohet gjithashtu në këtë drejtim nëpërmjet një qendre për fëmijë, e cila fokusohet në edukimin në fëmijërisë së hershme (North Inner Drugs Task Force, 2014). Një nga synimet e tij është të edukojë dhe trajnojë gratë për t'i mbështetur ato në arritjen e punësimit. Ndihma për kujdesin ndaj fëmijëve ofrohet gjithashtu në këtë drejtim nëpërmjet një qendre për fëmijë, e cila fokusohet në edukimin e fëmijërisë së hershme (North Inner Drugs Task Force, 2014). Një nga synimet e tij është të edukojë dhe

trajnojë gratë për t'i mbështetur ato në arritjen e punësimit. Ndihma për kujdesin ndaj fëmijëve ofrohet gjithashtu në këtë drejtim nëpërmjet një qendre për fëmijë, e cila fokusohet në edukimin e fëmijërisë së hershme (North Inner City Drugs Task Force, 2014).

Gratë në burgje

Një krah i rikuperimit të drogës brenda një burgu të grave në Mbretërinë e Bashkuar, i cili u vlerësua më pozitivisht se njëri-tjetri në një vlerësim të procesit dhe ndikimit, u përshkrua si fizikisht i ndarë nga pjesa tjetër e burgut. Programi drejtohet nga punonjës të drogës brenda një mjedisi që ofron siguri fizike dhe emocionale. Duhet një qasje gjithëpërfshirëse dhe koha i kushtohet rimëkëmbjes, si dhe çështjeve të arsimit dhe/ose punësimit, aktiviteteve në komunitet dhe aktivitetit fizik. Gratë gjithashtu mund të kenë qasje në trajtimin e drogës dhe mbështetjen e përgjithshme nga agjencitë jashtë burgut (Grace et al., 2016). 'Quartier Intermédiaire Sortantes' është një njësi para-lirimi me bazë pranë Parisit për gratë në burg që kanë probleme të lidhura me përdorimin e drogës. Ajo përgatit gratë në muajin e fundit të burgimit për lirin nga burgu. Stafi i brendshëm dhe i jashtëm që drejtojnë së bashku programin vullnetar ofrojnë informacion, këshilla dhe mbështetje për një sërë temash, duke përfshirë çështjet shëndetësore (p.sh. promovimi i shëndetit, kujdesi shëndetësor dhe reduktimi i dëmit); rrjetet mbështetëse (p.sh. rivendosja e lidhjeve me familjen dhe fëmijët; agjencitë mbështetëse për punonjësit e seksit); dhe trajnim në aftësitë e përditshme (p.sh. detyrat e shtëpisë, gatimi dhe menaxhimi financiar). Ekspertët e jashtëm ndihmojnë në krijimin e lidhjeve që mund të përdoren brenda komunitetit pas publikimit (EMCDDA, 2006). gatim dhe menaxhim financiar). Ekspertët e jashtëm ndihmojnë në krijimin e lidhjeve që mund të përdoren brenda komunitetit pas publikimit (EMCDDA, 2006). gatim dhe menaxhim financiar). Ekspertët e jashtëm ndihmojnë në krijimin e lidhjeve që mund të përdoren brenda komunitetit pas publikimit (EMCDDA, 2006).

Gratë e përfshira në tregtinë e seksit

'Ragazza' është një organizatë në Gjermani që ofron shërbime me prag të ulët për gratë e përfshira në punë seksuale. Ekipi multidisiplinor i përbërë nga femra përfshin punonjës socialë, infermierë, asistentë arsimorë dhe mjekë. Shoqata ofron një pikë kontakti që ofron këshillim dhe këshilla anonime për një sërë çështjesh, duke përfshirë përdorimin më të sigurt të drogës, praktikën më të sigurt seksuale, punën më të sigurt, çështjet e shtatzënisë dhe familjes dhe këshilla për ndërhyrjet e trajtimit, si dhe çështjet e strehimit, financiare dhe ligjore. Ofrohet gjithashtu menaxhimi dhe mbështetja e rastit, e cila mund të përfshijë shoqërimin e grave në takime të ndryshme. Organizata ka gjithashtu një dhomë të konsumit të drogës, e cila synon të minimizojë dëmin ndaj përdoruesve të drogës dhe të reduktojë urgjencat nga përdorimi i drogës përmes ofrimit të shiringave të pastra, kushteve higjienike për përdorimin e drogës, trajtimin urgjent, nëse kërkohet, dhe këshillave për përdorimin e sigurt të drogës. Trajtimi i plagëve, infeksioneve dhe kujdesi mjekësor, duke përfshirë kujdesin gjinekologjik, ofrohet gjithashtu brenda dhomës mjekësore. Për më tepër, organizata ofron shtretër urgjence gjatë periudhave të caktuara dhe angazhohet në punë në terren, duke ofruar furnizime (prezervativë dhe lubrifikantë), pije të nxehta dhe të ftohta, këshilla, informacion mbi shërbimet e ofruara nga 'Ragazza' dhe kontakte me shërbime të tjera (Informacioni i disponueshëm nga faqja e internetit e Ragazza-s, duke ndjekur lidhjet nën seksionin "Oferta"; Ragazza, nd).

Kërkojuni pjesëmarrësve të hartojnë misionin, objektivat dhe aktivitetet e një organizate të shoqërisë civile që merret me këtë çështje në vendet e tyre.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të vlerësojnë organizatën qytetare të krijuar sipas pesë kriterëve (p.sh. efektiviteti i mundshëm, i lehtë për t'u drejtuar, etj.). Cili është më i miri dhe pse?

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Për të paraqitur disa statistika rreth kësaj teme, mund të përdorni metoda kuiz për atë në flipchart ose PPT. Është shumë mirë që së shpejti, por në mënyrë efektive të përfshihen pjesëmarrësit për të mësuar. Për shembull:

- Numri i grave që përjetojnë dhunë në familje është në rënie (e vërtetë/jo e vërtetë).
- Çdo e katërta gra po përjeton dhunë verbale në botë (e vërtetë/jo e vërtetë) etj.

Mund të listoni sa të doni, në varësi të kohës që keni. Për versionin online të këtij aktiviteti, mund të përdorni [Mentimeter](#) për të bërë kuizin.

Tema 2.5: Substancat e reja psikoaktive

Përdorimi i drogës në ambientet e jetës së natës dhe në festivale

Koha për këtë temë

Përafërsisht 40 minuta.

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me Substancat e Reja Psikoaktive (NPS) dhe arsyet specifike të përdorimit të tyre në mjediset e jetës së natës dhe përdorimin rekreativ të drogës.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Jenë në gjendje të emërtojnë termat dhe arsyet bazë për përdorimin rekreativ të drogës në mjediset e jetës së natës
- Jenë të vetëdijshëm për kontekstin brenda të cilit u shfaq NPS
- Jenë në gjendje të emërtojnë NPS të ndryshme
- Jenë të vetëdijshëm për praktikatat e përzierjes së drogave
- Jenë të vetëdijshëm se çfarë mund të bëhet për të trajtuar në mënyrë më efektive këtë model relativisht të ri të konsumit të drogës
- Jenë të vetëdijshëm për mënyrat e kontaktit me komunitetet përkatëse

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Substancat e reja psikoaktive: Përdorimi i drogës në mjediset e jetës së natës dhe festivale](https://www.emcdda.europa.eu/topics/nps_en)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Pyetni pjesëmarrësit nëse e dinë se çfarë përfaqëson NPS. U thoni atyre të kërkojnë termin në google dhe të përpiqen të gjejnë se cilat NPS janë më të njohura në vendin e tyre. Nëse nuk hasin https://www.emcdda.europa.eu/topics/nps_en, ndajeni linkun me ta. U thoni atyre të paraqesin gjetjet e tyre.

Ushtrimi 1

Kërkojuni pjesëmarrësve të mendojnë pse shfaqen substanca të reja. Regjistroni përgjigjet e tyre në tabelë, shtoni ato tuajat dhe më pas jepini këto arsye:

- Politika të rrepta penale dhe masa shtypëse ndaj substancave tradicionale
- Çmimet e larta të substancave tradicionale
- Cilësi e dobët e substancave tradicionale
- Frika nga pasojat e PAS tradicionale
- Mungesa e legjislacionit për SKP
- Aksesueshmëria financiare e NPS
- NPS me cilësi të mirë
- Paragjyket se NPS nuk janë të dëmshme dhe nuk shkaktojnë varësi

Caktojini një ose më shumë tema grupeve dhe kërkojuni që t'i zgjerojnë dhe t'ia paraqesin të gjithë grupit.

Ushtrimi 2

Bazuar në rezultatet e ushtrimit 1, kërkojuni pjesëmarrësve të formojnë grupe me të njëjtat interesa dhe të përgatisin rekomandime politikash për qeveritë e BE-së. Kërkojuni atyre të paraqesin rastin e tyre në ekip. Nxitni ekipin të kritikojë rekomandimet.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni të kritikojnë rekomandimet e politikave.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Për ushtrimin 2, mund ta bëni më të diskutueshëm. Për shembull, një grup do të bënte rekomandime politikash, një grup do të përpiquej të gjente avantazhet dhe një tjetër duhet të gjente kritikoje dokumentin e politikave. Para se të fillojë debati, duhet të vendosni rregulla për debatin, kështu që facilitimi do të ishte më i lehtë për ju. Kësaj radhe ata do të praktikojnë edhe aftësitë e debatit të cilat do të jenë të shkëlqyera për temat e advokimit dhe komunikimit të jashtëm. Mënyra e debatit duhet të jetë e sigurt, duke respektuar mendimet e njëri-tjetrit dhe të dëgjuarit në mënyrë aktive njëri-tjetrin.

Moduli 3: Qasjet

Qëllimi i modulit

Prezantoni pjesëmarrësit me gjashtë qasje të ndryshme që mund të ndihmojnë individët dhe komunitetet në rrezik të përmirësojnë efektet e përdorimit të substancave.

Objektivat e modulit

Deri në fund të këtij moduli, pjesëmarrësit duhet të jenë në gjendje të:

- Kontaktojnë individët dhe komunitetet në rrezik
- Ndihmojnë këta individë dhe komunitete të zvogëlojnë dëmin nga përdorimi i substancave
- Ndihmojnë këta individë dhe komunitete të parandalojnë përdorimin e substancës

Tema 3.1: Zvogëlimi i dëmit

Koha për këtë temë

Koha për këtë temë.

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me filozofinë dhe parimet e zvogëlimit të dëmit.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të jenë në gjendje të përmendin parimet udhëzuese të zvogëlimit të dëmit
- Të jenë të vetëdijshëm për strategjitë efektive të zvogëlimit të dëmit
- Të jenë në gjendje të marrin parasysh sfidat e zvogëlimit të dëmit

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Zvogëlimi i dëmit](#)"
- Dokumenti "[Parimet udhëzuese të zvogëlimit të dëmit](#)"
- Dokumenti "[Trajnimi për zvogëlimin e dëmit](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Pyetni pjesëmarrësit se çfarë kuptojnë ata me zvogëlimin e dëmit dhe më pas jepini atyre përkufizimin. Shoqata Ndërkombëtare për Zvogëlimin e Dëmit (2002) ka një përkufizim gjithëpërfshirës të përdorimit të substancave në lidhje me reduktimin e dëmit:

Politikat dhe programet që tentojnë kryesisht të reduktojnë pasojat e pafavorshme shëndetësore, sociale dhe ekonomike të substancave që ndryshojnë humorin tek përdoruesit individualë të drogës, familjet dhe komunitetet e tyre, pa kërkuar ulje të përdorimit të drogës.

Më pas, prezantoni pjesëmarrësit me parimet e mëposhtme udhëzuese të zvogëlimit të dëmit dhe pyetini se si zbatohen këto parime për zvogëlimin e dëmit:

- Pragmatizmi
- Të drejtat e njeriut
- Përqendrimi te dëmet
- Maksimizimi i opsioneve të ndërhyrjes
- Prioriteti i qëllimeve të menjëhershme
- Përfshirja e individëve përdorues të drogave

Ushtrimi 1: Zvogëlimi i dëmit në fusha të tjera

Kërkojuni pjesëmarrësve të japin disa shembuj të strategjive të zvogëlimit të dëmit që përdorin në jetën e tyre të përditshme.

Më pas, trajneri u kërkon pjesëmarrësve të shpjegojnë se si shembujt e mëposhtëm si: kremi kundër diellit, rripi i sigurimit, kufijtë e shpejtësisë, kontrolli i lindjes dhe filtrat e cigareve lidhen me zvogëlimin e dëmit.

Ushtrimi 2

Pyetni pjesëmarrësit se çfarë strategjish dinë se janë efektive në zvogëlimin e dëmit. Shkruani në tabelë përgjigjet e tyre. Më pas, prezantoni strategjitë e mëposhtme të zvogëlimit të dëmit, të cilat kanë dëshmi të forta të efektivitetit në literaturën shkencore dhe në praktikë dhe më pas diskutoni me ta kuptimin e secilës strategji:

- 1 Edukimi dhe shtrirja
- 2 Referimi në shërbime shëndetësore dhe sociale
- 3 Shërbimet mbështetëse me prag të ulët
- 4 Politikat dhe protokollet e zbatimit të ligjit
- 5 Programet e shkëmbimit të Shiringave
- 6 Trajtimi Mbajtës me Metadon
- 7 Dhomat e Konsumit të Drogave
- 8 Testimi i drogës në rrugë dhe Sistemet e Paralajmërimit të Shpejtë
- 9 Përshkrimi me recetë i përdorimit të heroinës

Ndani pjesëmarrësit në tre grupe dhe kërkojuni secilit prej tyre të diskutojë 3 strategji. Më pas, kërkojuni atyre të shkruajnë në një tabelë të përmbledhur aktivitetet dhe sfidat për secilën strategji dhe t'ia paraqesin idetë e tyre të gjithë grupit.

Në fund të sesionit, trajneri paraqet dhe diskuton sfidat që lidhen me zvogëlimin e dëmit:

- Rezistenca e komunitetit
- Nevoja për të punuar me grupe shumë të marginalizuara
- Sigurimi i njohurive dhe trajnimeve të duhura
- Burimet e duhura për të inicuar por dhe për të mbajtur iniciativat

Vlerësimi

Kërkojuni pjesëmarrësve të reflektojnë për çështjen e mëposhtme:

Aktiviteti “5-minuta në ashensor”

Ju po shpërndani shiringa dhe dikush nga komuniteti/qyteti juaj thotë: "Ju po promovoni përdorimin e drogës". Çfarë do të thuash?

Lërimi së pari pjesëmarrësit të mendojnë se çfarë do të thonë në këtë rast dhe më pas të japin përgjigjet e mundshme në vijim.

Disa shembuj të skripteve:

- Shiringat e pastra ndihmojnë në ndalimin e përhapjes së infeksioneve si HIV ose hepatiti.
- Realiteti është se njerëzit po përdorin tashmë. Unë dua të siguroj një mënyrë që ata të jenë më të sigurt.
- Nëse njerëzit ndihen të gjykuar, ata nuk do të përdorin shërbimet. Dua të mbetem i aksesueshëm për të gjithë dhe duke ofruar një shërbim që plotëson realitetin e jetës së njerëzve, ne ofrojmë një kujdes të mirë shëndetësor.

- Nëse njerëzve u thuhet "mos bëni drogë", ata ka të ngjarë të fshehin përdorimin e tyre të drogës. Kjo i izolon më tej njerëzit që përdorin drogë dhe i vendos njerëzit në rrezik më të madh për HIV dhe hepatit.
- Derisa dikush të jetë gati të ndalojë përdorimin e drogave, unë dua t'i siguroj një mënyrë që të mos marrin ose të japin infeksione. Nëse nuk i gjykoj ata do të kenë më shumë gjasa të vijnë tek unë për mbështetje rreth trajtimit, detoksifikimit dhe referimeve kur të jetë koha e duhur për ta.
- Unë shoh që kemi mendime të ndryshme për këtë. Unë i pranoj mendimet tuaja për këtë dhe ju falënderoj që folët me mua për t'i mbajtur njerëzit të sigurt në përdorimin e tyre të drogës.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Në këtë temë mund të përdorni raste studimore të praktikave më të mira të zvogëlimit të dëmit nga organizata të tjera ndërkombëtare ose të përdorni praktikat ekzistuese nga organizatat partnere veçanërisht nëse ato nuk do të kenë mundësi të vizitojnë organizata në nivel lokal.

Gjithashtu, ju mund të realizoni role-play në vend të aktivitetit '5 minuta në ashensor'. Kërkojuni 3 ose 4 pjesëmarrësve të demonstrojnë se si do të punojnë në rrugë me fletushka ku promovojnë zvogëlimin e dëmit nga përdorimi i drogave. 1 ose 2 persona mund të luajnë rolin e kalimtarëve të rrugës të cilët do t'u bëjnë pyetje që mund të jenë sfiduese. Kini kujdes që të mos e dramatizoni shumë situatën, në mënyrë që ata të mësojnë pa krijuar ndjesi të këqija. Ky role-play mund të jetë gjithashtu një hyrje për temat për advokim dhe komunikim të jashtëm.

Tema 3.2: Mbështetjapsikosociale dhe shëndeti mendor

Koha për këtë temë

60 - 90 minuta

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me modelet dhe parimet përkatëse të trajtimit, si dhe me aftësitë e nevojshme për të punuar në mjediset përkatëse.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të jenë në gjendje të përcaktojnë termat kyç që lidhen me çështjet e shëndetit mendor
- Të jenë në gjendje të përshkruajë rrezikun biologjik dhe mjedisor dhe faktorët mbrojtës të përfshirë me çrregullimet komorbide
- Të kenë zhvilluar disa aftësi bazë të këshillimit individual dhe në grup

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Shëndeti mendor dhe mbështetja psikologjike](#)"
- Dokumenti "[Rasti studimor antisocial](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Përkufizoni termat

Zatrazite od učesnika da objasne šta oni podrazumevaju pod sledećim terminima. Zatim upoznajte učesnike sa odgovarajućim definicijama.

Programi i shëndetit mendor	Një grup i organizuar shërbimesh dhe ndërhyrjesh me fokus parësor në trajtimin e çrregullimeve të shëndetit mendor, qoftë duke siguruar stabilizim akut apo trajtim të vazhdueshëm
Trajtim i integruar	Çdo mekanizëm me anë të të cilit kombinohen ndërhyrjet e trajtimit për çrregullimet që ndodhin në të njëjtën kohë brenda kontekstit të një marrëdhënieje trajtimi primar ose një mjedis shërbimi. Ai njihet nevojën për një qasje të unifikuar të trajtimit për të përmbushur abuzimin me substancat, shëndetin mendor dhe nevojat e lidhura me të një klienti dhe është modeli i preferuar i trajtimit
Çrregullime Komorbide(COD)	Të kesh një çrregullim të përdorimit të substancave dhe një çrregullim mendor ose mjekësor (ose të dyja)
Psihosocjalna dobrobit	Është një konstrukt shumëdimensional i përbërë nga komponentë psikologjikë, socialë dhe subjektivë të cilët ndikojnë në funksionalitetin e përgjithshëm të individëve në arritjen e potencialeve të tyre.

Struktura e Shpërblimit	Një grup i lidhur strukturash të trurit që ofrojnë shpërblim (përfshirë kënaqësinë) për aktivitetet që mbështesin jetën (si ushqimi), duke siguruar që këto aktivitete të përsëriten
Çrregullime të përdorimit të substancave	Ndodh kur përdorimi i përsëritur i alkoolit dhe/ose drogave shkakton dëmtime të rëndësishme klinike dhe funksionale, të tilla si probleme shëndetësore, paaftësi dhe mospërmbyshje të përgjegjësisë kryesore në punë, shkollë ose shtëpi
Neurotransmetues	Kimikatet që dërgojnë mesazhe nga një neuron në tjetrin
Grupi i Psikoedukimit	Grupet psikoedukative që edukojnë klientët për abuzimin me substancat dhe sjelljet dhe pasojat e lidhura me to. Ky lloj grupi paraqet përmbajtje të strukturuar, specifike për grupin, që shpesh mësohet duke përdorur videokasetë, audiokasetë ose leksione. Shpesh, një drejtues grupi me përvojë do të lehtësojë diskutimet e materialit.
Çrregullim mendor	Një sindromë e karakterizuar nga një shqetësim klinikisht i rëndësishëm në njohjen, rregullimin e emocioneve ose sjelljen e një individi që pasqyron një mosfunksionim në proceset psikologjike, biologjike ose zhvillimore që qëndrojnë në themel të funksionimit mendor.
Qëndrueshmëria	Aftësia për të kapërcyer vështirësitë dhe për t'u përshtatur pozitivisht pas përvojave sfiduese ose të vështira

Ushtrimi 1: Identifikoni faktorët e rrisht dhe ato mbrojtës

Ndani pjesëmarrësit në 4 grupe pune. Kërkojuni atyre të identifikojnë faktorët rrisht dhe mbrojtës të çrregullimeve të shëndetit mendor në lidhje me kategoritë e mëposhtme:

1. Faktorët e fëmijërisë
2. Faktorët familjar
3. Faktorët e shkollës
4. Faktorët e komunitetit

Ushtrimi 2: Studim rasti, Marcus

Tani, le të shohim rastin studimor të Marcus. Kërkojuni pjesëmarrësve që së pari të identifikojnë simptomat dhe më pas diagnozën.

Marcus është një 28-vjeçar i cili u trajtua pasi u arrestua gjatë një shërri në lokal. Ai u urdhërua të trajtohej nga një gjykatës në shërbim prove. Ai u soll nga motra e tij më e madhe, Adele. Kur u takua e vetme me një këshilltar, Adele u ankua për sjelljen agresive të Marcus-it, që, sipas saj, herë pas here kufizohej me të qenit i dhunshëm. Ajo shtoi se ai ka pasur gjithmonë një natyrë çapkëne dhe se si fëmijë ka shfaqur nervozizëm, do të "acarohet" për të tërhequr vëmendjen dhe herë pas here shprehte zemërimin në mënyrë disproporcionale. Adele gjithashtu u ankua për disa nga sjelljet e tij aktuale që përfshijnë pandershmërinë, papërgjegjshmërinë dhe rritjen e përdorimit të drogës.

Ndërkohë, Marcus është i bindur se nuk dëshiron trajtim, por ai e di se do të dërgohet në burg nëse nuk e ndjek. Qëndrimi i tij të bën të dalësh në përfundimin se ai nuk e ka seriozisht trajtimin dhe ky fakt vërtetohet kur thotë se të qenit këtu është mënyra e tij për të "sfiduar sistemin".

Teksa mblidhte informacion nga motra e tij, këshilluesi mëson se, si fëmijë, Marcus ishte disa herë nga shtëpia, shpesh e dërgonin nga shkolla në shtëpi sepse po ngacmonte të tjerët dhe po luftonte, nuk e kreu kurrë shkollën e mesme dhe u paraqit në gjykatën për të mitur për vjedhje. Ai fliste lirshëm për këto ngjarje

sikur të ishte krenar për të kaluarën e tij dhe nuk tregonte keqardhje; dukej indiferent ndaj ndjenjave të të tjerëve të përfshirë. Herën e fundit që u dërgua në shtëpi nga shkolla (në moshën 15 vjeçare) nuk u kthye më.

Kur shikon historinë e punësimit të Marcus, këshilltari zbulon se ai ka një histori të paqëndrueshme pune kryesisht për shkak të pushimit nga puna për "mosmarrëveshje me shefin". Kur u pyet se çfarë donte të thoshte me këtë, ai tha se ka debatuar me shefat kur ata nuk pajtohen për punën që ai po bën. Një herë ai madje u grind me grusht me një mbikëqyrës, por ai tha se nuk i interesonte të humbiste vendin e punës sepse "ai djali kishte ardhur".

Ai ka punuar pa pushim në ndërtim dhe pretendon se zakonisht di më shumë se njerëzit që e mbikëqyrin dhe acarohet kur i thonë të bëjë diçka që është krejtësisht kundër logjikës. Ai gjithashtu pretendon se është akuzuar në mënyrë të rreme për vjedhje të materialeve nga kantieret e punës.

Këshilluesi e vlerëson Markusin si person që interesat e tij primare drejtohen drejt kënaqësisë personale: kënaqësia për të pasur pushtet mbi të tjerët dhe të qenit "i drejtë". Këshilluesi gjithashtu vuri në dukje se gjatë bisedës, Marcus ishte njëkohësisht simpatik dhe manipulues: duke i lënë të tjerët të shihnin zgjuarsinë dhe anën e tij të këndshme, por me një sy gjithmonë të hapur për të përfituar nga të tjerët.

Si përmbledhje, simptomat e tij prezantuese janë preokupimi me veten, pandershmëria, mungesa e pendimit, të dhënat e çrregullta të punësimit dhe manipulimet e të tjerëve.

Më pas, prezantoni pjesëmarrësit me ndërhyrjet e mëposhtme:

- Intervista motivuese
- Ndërhyrje të shkurtra
- Terapia konjitive e sjelljes (CBT)
- Terapia familjare
- Menaxhimi i rasteve
- Grupet e vetëndihmës

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni të zhvillojnë lloje konkrete të ndërhyrjeve për rastin e Marcus.

Sugjerime për ta bërë atë më ndërvepruese

Për ushtrimin e parë, ju gjithashtu mund t'u jepni atyre një mundësi për brainstorming në mënyra të ndryshme - duke përdorur metodën e hartës së mendjes, duke vizatuar, duke bërë enigma, duke bërë role-play. Gjithashtu, para fillimit të punës për një temë konkrete, bëni një raund 2 minutash për "Ruga e mbështetjes". Kërkojuni pjesëmarrësve të formojnë dy vija të barabarta përballë njëri-tjetrit. Çdo pjesëmarrës duhet të kalojë nëpër rrugën e mbështetjes duke ecur midis rreshtave dhe të tjerët duhet të thonë në mënyrë të butë, të qetë dhe të qartë diçka mbështetëse për çdo person. Kur fillojnë ta kalojnë atë, ata duhet të kalojnë nga njëra anë e linjës në tjetrën dhe të qëndrojnë aty dhe të thonë diçka mbështetëse për pjesëmarrësit e tjerë që kalojnë pranë tyre. Nëse dikush nuk ndihet mirë duke kaluar nëpër rrugë, është plotësisht në rregull. Ata do të qëndrojnë dhe thjesht do t'u japin të tjerëve mbështetjen.

Tema 3.3: Puna në terren

Koha për këtë temë

60-90 minuta

Qëllimi

Prezantoni pjesëmarrësit me parimet thelbësore të punës në terren

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të jetë në gjendje të përcaktojë punën në terren
- Të jetë në gjendje të përmendë parimet bazë të komunikimit
- Të jetë në gjendje të fillojë praktikatat e komunikimit me të rinjtë përkatës në grupet e rrezikut

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Puna në terren](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të mbajnë shënime për mesazhet kryesore bazuar në përshtypjen e tyre gjatë shikimit të filmit të shkurtër. Shfaqni një film të shkurtër për shërbimet e zvogëlimit të dëmit në Mal të Zi me një seksion mbi punën në terren. Bëni një përkufizim të qartë të punës në terren.

Ushtrimi 1

Merrni komentet e pjesëmarrësve për filmin dhe diskutoni se çfarë kuptojnë ata nga puna në terren. Shkruani përgjigjet e tyre në tabelë. Më pas diskutoni me ta parimet e mëposhtme:

- Respekt
- Puna në ekip
- Jo-gjykues
- Fuqizimi
- Mos dëmtoni

Ushtrimi 2

Shpjegojuni pjesëmarrësve sindromën e burnout. Simptomat që karakterizojnë këtë sindromë mund të ndahen në 3 kategori. Ndani pjesëmarrësit në tre grupe. Kërkojuni atyre të identifikojnë simptomat e secilës kategori. Nëse është e nevojshme, trajneri mund të ndihmojë duke treguar disa nga shembujt:

- Simptomat emocionale: (p.sh. humbja e motivimit, ndjenja e dështimit dhe pafuqisë, qëndrimet pesimiste, humbja e besimit dhe vetëbesimit)
- Simptomat e sjelljes: (p.sh. izolimi nga të tjerët, mekanizmi mbrojtës i projeksioneve, ulje e përqendrimit)
- Simptomat fizike: (p.sh. lodhje e shpeshtë, ulje e imunitetit, dhimbje koke të shpeshta, dhimbje të shpinës ose të muskujve, ndryshime në oreks, çrregullime të gjumit)

Vlerësimi

Jepuni pjesëmarrësve listën e mëposhtme dhe kërkojuni të deklarojnë nëse pohimet janë të vërteta ose jo të vërteta. Kërkojuni atyre të ngrenë duart nëse mendojnë se është e vërtetë dhe të mos i ngrenë duart nëse mendojnë se është jo e vërtetë.

- Zhvilloni një plan kontakti duke u konsultuar me ekipin dhe klientët nga pikat e nxehta. (e vërtetë)
- Krijoni një plan javor pune për ekipin dhe mos i lini klientët të dinë se kur do t'i takoni. (jo e vërtetë)
- Zhvilloni një listë të zonave të synuara me hartën sociale të secilës zonë të synuar. (e vërtetë)
- Koordinoni aktivitetet në terren dhe vizitoni pikat e nxehta jo në baza të rregullta. (jo e vërtetë)
- Siguroni furnizim të rregullt dhe të pandërprerë të materialeve për zvogëlimin e dëmit për çdo vizitë në terren. (e vërtetë)
- Ofroni shërbime referimi dhe koordinimi me agjenci dhe institucione të tjera. (e vërtetë)
- Krijimi i kontakteve jo të rregullta me klientët. (jo e vërtetë)
- Identifikoni palët e interesuara për advokim për krijimin e një 'mjedisi mundësues'. (e vërtetë)
- Mblidhni të dhëna që të jenë të njëjtat me ato nga terreni. (e vërtetë)
- Jepni informacion mbi HIV/AIDS, hepatitin, IST-të, injektimet më të sigurta, praktikat më të sigurta të seksit, menaxhimin e mbidozës, trajtimin e hershëm dhe shërbimet. (e vërtetë)

Shënim për trajnerin: Fjalët e nënvizuara janë fjalët kyçe për t'i bërë deklaratat false. Duke hequr fjalët e nënvizuara, pohimet kthehen në një pohim të vërtetë.

Sugjerime për ta bërë temën më ndërvepruese

Jepni shembuj realë të situatave që kanë ndodhur gjatë punës në terren, pa dhënë përgjigje me mënyrën se si është zgjidhur situata. Formoni grupe me të gjithë pjesëmarrësit dhe lërini ata të mendojnë e të ofrojnë zgjidhje. Më pas, shpjegojini se si është zgjidhur situata dhe pse, duke u fokusuar në punën si ekip.

Tema 3.4: Parandalimi i mbidozës

Koha për këtë temë

Përafërsisht 90 minuta.

Qëllimi

Rritja e ndërgjegjësimit të pjesëmarrësve mbi temat e mbidozës, parandalimit dhe ndihmës së parë.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të jenë të vetëdijshëm se çfarë është mbidoza
- Të jenë në gjendje të identifikojnë hapat që duhen ndjekur në rast të mbidozës.
- Të jenë në gjendje të propozojnë ndërhyrje në lidhje me parandalimin e mbidozës.

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Parandalimi i mbidozës](#)"
- Fletushka "[Parandalimi i mbidozës](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Pyetni pjesëmarrësit se si mund të identifikojnë se çfarë është mbidoza dhe të identifikojnë disa karakteristika të saj. Pastaj diskutojeni sëbashku.

Ushtrimi 1: Punë në grup për parandalimin e mbidozës

Ndani pjesëmarrësit në dy grupe.

Kërkojini grupit të parë të identifikojë hapat që duhet të ndjekin në rast mbidoze.

Kërkojini grupit të dytë të identifikojë ndërhyrjet se si të parandalojnë një mbidozë.

Pas punës në grup, pjesëmarrësit do të ndajnë idetë e tyre me njëri-tjetrin.

Ushtrimi 2: Trajnim për ndihmën e parë

Tregojuni pjesëmarrësve videon e trajnimit për ndihmën e parë dhe më pas diskutojeni atë me ta https://www.youtube.com/watch?v=rhH_qVX4ww

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të vizatojnë parandalimin e mbidozës në tre figura që kanë kuptim për ta.

Sugjerime për ta bërë temën më interaktive

Në analizimin e filmit mund të bëni edhe punë të shkurtra në grup duke u kthyer në grupet e mëparshme ose t'i përzieri grupet me njëri-tjetrin, vetëm për të parë këndvështrime të ndryshme. Kërkojuni të jenë në grupe me pjesëmarrësit e tjerë me të cilët kanë pasur më pak komunikim dhe ndërveprim.

Për analizë mund të përdorni kategori të ndryshme për secilin grup ose pyetje:

- 1) Cilat ndërhyrje përdoren?
- 2) Kur ndodh në të vërtetë një mbidozë dhe pse?
- 3) Cilat sfida mund të hasim ndërsa jemi duke ndihmuar një person me një situatë mbidoze?

Koha për këtë temë

Përafërsisht 90 minuta.

Qëllimi

Mundësojuni pjesëmarrësve të identifikojnë, angazhohen dhe fuqizojnë komunitetet për të vepruar.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të jenë në gjendje të identifikojnë komunitete të ndryshme në rrezik dhe të marginalizuara me të cilat ata punojnë/do të donin të punonin
- Të kenë zhvilluar një kuptim më të thellë të disa prej karakteristikave të përbashkëta dhe tipareve të perceptuara të atyre komuniteteve
- Të jenë në gjendje të identifikojnë se cilat kompetenca duhet të zhvillojnë anëtarët e komuniteteve të marginalizuara për të përmirësuar jetën e tyre

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila, 10 olovaka, jaka gumena traka
- Fletëpalosje mbi "[Zhvillimin pozitiv të të rinjve](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min.)

Prezantimi dhe fletushkat

Ushtrimi 1: Prezantimi dhe fletushkat

Brainstroming

Jepni një kërkesë ose pyetje për të angazhuar të rinjtë në dhënien e sa më shumë ideve. Për ta bërë ata më interaktiv, jepini letra të mëdha ngjitëse ose fletë letre të ricikluara dhe lërinie të shkruajnë idetë me lapustil; një ide për shënim/letër ngjitëse. Kërkojuni që t'i vendosin në një mur. Nëse përdorni letër të ricikluar, siguroni ngjitësa për të ngjitur letrat. Pasi të gjitha idetë janë ngjitur në mur, pjesëmarrësit mund t'i organizojnë ato në tema ose prioritete.

Planifikimi i Veprimit

Nëse planifikoni një ngjarje ose projekt, kërkojuni të rinjve të përshkruajnë rezultatin ose qëllimin e dëshirojnë të arrijnë. Pjesëmarrësit mund të mendojnë hapat e veprimit, të organizojnë ekipe veprimi dhe të përcaktojnë një afat kohor. Përdorni një mur ngjitës (pëlhurë të hollë najloni) ose një fletë të madhe letre që të krijoj mundësi të ngjitësh. Avantazhi i murit/letrës ngjitëse është se letrat e vëna mund të zhvendosen lehtësisht dhe të organizohen në mënyra të ndryshme. Ai lejon që procesi i planifikimit të jetë gjithëpërfshirës dhe ndërveprues dhe gjithashtu ofron pamje të mira vizuale. Shihni një përshkrim të detajuar të këtij aktiviteti në fletushkën "Konsensusi dhe Planifikimi i Veprimit".

SWOT

SWOT është një metodë e njohur planifikimi për të vlerësuar dhe analizuar fizibilitetin e një projekti. Grupi identifikon:

- S (*Strengths*) – Përparësitë: Cilat janë pikat tona të forta? Për çfarë jemi të mirë? Çfarë burimesh kemi?
- W (*Weaknesses*) – Dobësitë: Cilat janë dobësitë tona? Çfarë nuk bëjmë mirë? Çfarë nuk kemi?
- O (*Opportunities*) – Mundësitë: Cilat janë mundësitë rreth nesh që mund të përdorim? Kush dhe çfarë mund të na ndihmojë?
- T (*Threats*) – Kërcënimet: Çfarë po ndodh rreth nesh që mund të jetë një kërcënim apo pengesë në rrugën tonë?

SWOT mund të bëhet si një diskutim në grup me një person që shkruan ide në një fletë të madhe letre që është e ndarë në katër kuadrate. Ose, për ta bërë atë më interaktive, vendosni katër fletë të mëdha letre në një mur (me hapësirë midis tyre), secila e etiketuar me një nga hapat SWOT. Të rinjtë mund të ndahen në ekipe të vogla dhe të rrotullohen nëpër stacione, duke shtuar idetë e tyre në secilën kategori SWOT. Pasi të kryhet SWOT, pjesëmarrësit mund të identifikojnë temat, nevojat dhe burimet e nevojshme dhe të rregullojnë qëllimet dhe qëllimin e projektit.

Vizatoni një figurë

Vendosni një fletë të madhe letre (1 x 2 metra ose më e madhe) në mur dhe ftojini të rinjtë të vizatojnë atë që do të donin të ndodhte në të ardhmen, p.sh., llojin e komunitetit në të cilin do të dëshironin të jetonin. Kërkojuni atyre të ëndërrojnë dhe të mendojnë shumë. Tregoni aktivitetin duke u kërkuar të rinjve të krahasojnë vizionin e tyre të ardhshëm me komunitetin e tyre aktual. Diskutoni se çfarë kanë tashmë dhe çfarë u mungon.

Ushtrimi 2: Zhvillimi pozitiv i të rinjve në veprim (5-10 min)

Do të doja të bëja një aktivitet të shkurtër për të demonstruar disa nga konceptet teorike që kemi diskutuar.

- Merrni një laps dhe mbajeni lart.
- Thjesht supozoni për një sekondë se ky laps është një person i ri që tani ndjek shkollën e mesme (emërtoni rini). Çfarë lloj presionesh dhe sfidash mund të përballet ky i ri?
- Nxiteni grupin të përmendë disa sfida - drogë, alkool, lagje të dhunshme/të rrezikshme, seks të pambrojtur, të dashurin ose të dashurën abuzive, stresin emocional...
- Çfarë mund të ndodhë nëse ky i ri përballet vetëm me të gjitha këto çështje? Përgjigja e audiencës...
- Prisni lapsin në gjysmë. E drejtë, ata mund të këputen dhe të mos jenë në gjendje të përballojnë stresin.
- Tani le të supozojmë se i riu ka të rritur mbështetës në jetën e tij. Kush mund të jetë?
- Sa herë që grupi përmend një të rritur (prind, anëtar i familjes, trajner, mësues, fqinj, udhëheqës fetar, supervisor në punë...), merrni një laps dhe shtojani lapsit të parë, mbajini lart vertikalisht dhe formoni një të ngushtë. tufë. Vendosni brezin e gomës rreth tyre.
- Ngrini lart një tufë lapsash. Mendoni se ky i ri do të thyhet lehtë me gjithë mbështetjen që ka?
- Mundohuni të thyeni tufën. Kjo është e pamundur të bëhet. Provojeni vetë. Dërgo tufën e lapsave përreth.
- Përmbledhje

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë në tre figura që kanë kuptim për ta.

Sugjerime për ta bërë temën më interaktive

Në sesionet e brainstorming, mund të filloni duke pyetur pjesëmarrësit se çfarë do të thotë për ta fjala "komunitet". Thjesht lërin të thonë gjënë e parë shoqëruese që u vjen në mendje dhe të përmbledhin të gjitha fjalët.

Përpara analizës SWOT, mund të vizatoni gjithashtu aktivitet ideal të komunitetit lokal. Thjesht ndani ato në grupe (në varësi të numrit të pjesëmarrësve, por përpikuni të keni 4 ose 5 pjesëmarrës në secilin grup për përvojë më të mirë të të mësuarit) dhe kërkojuni të vizatojnë (ata mund të shkruajnë gjithashtu një histori) komunitetin e tyre ideal lokal me të gjithë njerëzit. në të. Pas kësaj, reflektoni me këto pyetje: pse ky komunitet është ideal për ju? Cila është situata aktuale me komunitetin tuaj lokal? Çfarë duhet ndryshuar që komuniteti juaj lokal të jetë afër atij ideal?

Si aktiviteti i parë i ndërtimit të ekipit për këtë temë, ju mund të bëni "Misioni (i pa) mundshëm". Ju mund të listoni 10 detyra të vogla për 2 ose 3 grupe pjesëmarrësish (ndajini ata) të cilat duhet t'i kryejnë në rrezen e komunitetit lokal prej 800 m. Disa nga detyrat mund të jenë:

- 1) Pyetni me mirësjellje (intervistoni) 3 persona se çfarë dinë për komunitetin e tyre dhe a e dinë se cilët janë të rinjtë në rrezik në komunitetin e tyre?
- 2) Bëni një fotografi të tre ndërtesave me ngjyra të ndryshme. Kini kujdes që të mos bëni fotografi të njerëzve pa pëlqimin e tyre.
- 3) Zbuloni se cili monument apo ndërtesë është i rëndësishëm për këtë komunitet lokal.
- 4) Bëni një foto grupi të vetes me buzëqeshje.
- 5) Bëni një poezi me këto fjalë: reduktim i dëmit, fuqizim i komunitetit, të rinj.
- 6) Gjeni përkufizimin për fuqizimin e komunitetit në internet, por pa pyetur Ëikipedia.
- 7) Vizatoni një logo të grupit tuaj.
- 8) Thoni komplimente të singerta njëri-tjetrit.
- 9) Bëni një top nga materiale natyrore.
- 10) Shkruani se cilët janë modelet tuaja.

Ata mund të kenë nga 30 minuta deri në 1 orë për këtë aktivitet. Gjithashtu, është shumë e rëndësishme që të pasqyrohen rezultatet e aktivitetit me synimin e fuqizimit të komunitetit. Bëni pyetjet vijuese: si ishte kjo përvojë për ju? A ka ndonjë sfidë? A e dini se cilët janë anëtarë të këtij komuniteti apo komunitetit tuaj lokal?

Shënim: jini të kujdesshëm ndaj kushteve të motit dhe gjithashtu ndaj rreziqeve të mundshme në komunitetin lokal, siç janë zonat e rrezikshme. Ju mund të njihni drejtuesit në grup dhe nëse keni të mitur vendosini në grup me dikë që është 18+ për t'u ndjerë më të sigurt.

Për vlerësim, mund të bëni një statujë në grup: ata kanë 5 minuta kohë për të paraqitur vetëm si statujë atë që mësojnë dhe si u ndjenë në aktivitetet.

Moduli 4: Qasja sistematike

Qëllimi i modulit

Ndihmoni pjesëmarrësit të krijojnë një mënyrë sistematike të të menduarit, se si funksionon sistemi në raport me individin-komunitetin-shoqërinë.

Objektivat e modulit

Në fund të këtij moduli, pjesëmarrësit duhet të jenë në gjendje të:

- Hartëzojnë komunitetet e tyre në lidhje me të rinjtë në rrezik dhe partnerë të rëndësishëm
- Komunikojnë nga jashtë me palët e interesuara
- Advokojnë për tema të caktuara dhe grupe të synuara

Tema 4.1: Komunikimi i jashtëm dhe advokimi

Koha për këtë temë

Përafërsisht 60 minuta.

Qëllimi

Ndihmoni pjesëmarrësit të përmirësojnë aftësitë e tyre profesionale të komunikimit dhe rrjetëzimit.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të kenë aftësi të përmirësuara komunikimi për të mbrojtur çështje të rëndësishme.
- Të planifikojnë një strategji advokimi për një grup të caktuar.

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- [Dokumenti e referencës 1](#), [Dokumenti e referencës 2](#), [Dokumenti e referencës 3](#)

Metodat

Aktivitet para-hyrës (10 min)

Çdo pjesëmarrës merr një listë me pyetjet vijuese:

- 1) Kush jam unë?
- 2) Cilat janë pikat e mia të forta në punën me të rinjtë në përgjithësi?
- 3) Cilat kanale komunikimi përdor kur komunikoj me të rinjtë?
- 4) Për çfarë duhet të mendojmë kur kemi nevojë të komunikojmë me palët e interesuara?
- 5) A njoh disa shembuj të mirë pune të fushatave sensibilizuese në komunitetin lokal?

Kjo është punë individuale. Të gjithë duhet ta bëjnë atë në 5 minuta (pa shumë elaborim) dhe pas kësaj ju mund të diskutoni disa shembuj dhe pyetje.

Ushtrimi 1

Nëpërmjet prezantimit ju mund t'u shpjegoni pjesëmarrësve kornizën e strategjisë së advokimit. Pas kësaj, ju mund t'i ndani ato në tre grupe sipas tre aktorëve të ndryshëm:

- 1) Publikë
- 2) Influencues
- 3) Vendimmarrës

Dhe ata duhet të krijojnë ide për aktorë të cilët ata e dinë që mund të ndihmojnë të rinjtë në rrezik. Ata duhet të kenë 10 minuta për brainstorming dhe 10 minuta për diskutim në një grup më të madh.

Ushtrimi 2

Tani, çdo grup pas kësaj duhet të bëjë planin për një fushatë të suksesshme:

1. Qëllimet dhe objektivat
Afatshkurtër:
Afatgjatë:
2. Aktorët kryesorë
3. Çfarë do t'i thuash secilit prej tyre?
4. Iatforma (materialet, platformat e përdorura)
5. Strategjia e përmbajtjes - tërheqëse, informuese dhe e ndashme (artikuj, foto, lista postare, etj.)
6. Identiteti vizual
7. Si të angazhohen njerëzit?
8. Si duket suksesi?

Pjesëmarrësit duhet të jenë të qartë dhe konkret. Për të shkruar planin ata duhet të kenë 15 minuta dhe 15 minuta për ndarjen dhe diskutimin e planeve.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë në një logo personale se si është përvoja në lidhje me planin e advokimit.

Sugjerime për ta bërë temën më interaktive

Për ushtrimin në vend të numrit dy, mund të bëni role-play për:

- 1) Komunikimi para një kamere televizive
- 2) Komunikimi me qendrën Lokale për Punë Sociale
- 3) Komunikimi në takim me Ministrinë për Rininë dhe Sportin

Varet nga koha që keni për këtë aktivitet, ju mund të zgjidhni vetëm një ose dy shembuj. Gjithashtu metoda e studimit të rastit mund të funksionojë, për shembull:

Imagjinoni që organizata juaj duhet të ketë një bisedë për projekte të mundshme për të rinjtë në punën me të rinjtë në rrezik. Pala e interesuar që duhet t'ju japë burime financiare është Fondi për Rininë në Rrezik. Ka shumë organizata që po llobojnë për projektet e tyre dhe ju duhet të mendoni për:

- 1) Çfarë e bën projektin tuaj të ndryshëm nga projektet e tjera të ngjashme?
- 2) Si do të komunikoni me palën e interesuar/financuesin?
- 3) Çfarë lloj mbështetjeje keni nevojë për atë takim?
- 4) Çfarë do të bëni nëse përfaqësuesi i palës së interesuar po ju ndërpret gjatë gjithë kohës?

Tema 4.2: Puna e të rinjve, sjelljet e rrezikshme

Koha për këtë temë

Përafërsisht 120 minuta.

Qëllimi

Ndihmohuni pjesëmarrësit të krijojnë një kuptim të përbashkët të punës së të rinjve dhe çfarë kompetencash përfshin.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Të kuptojnë se si puna për të rinjtë mund të veprojë në mënyrë parandaluese dhe/ose të zvogëlojë rreziqet/dëmtimet kur punohet me të rinjtë që përfshihen në sjellje të rrezikshme
- Të kenë një kuptim më të madh të kompetencave që u duhen punonjësve të rinj

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Puna e të rinjve dhe sjelljet e rrezikshme](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të formojnë grupe dhe të përcaktojnë punën për të rinjtë dhe punëtorin e ri. Çfarë kompetencash u duhen? Pasi të jenë gati, kërkojuni të krahasojnë përkufizimet dhe kompetencat e tyre me përkufizimet dhe një kornizë kompetencash sipas zgjedhjes suaj, dhe vetëvlerësoni përpjekjen e tyre.

Ushtrimi 1

Kërkojuni secilit pjesëmarrës të shkruajë emrin e tij në një letër post-it, së bashku me grupin e të rinjve më të rrezikuar në kontekstin/vendin e tyre. Vendosini pjesëmarrësit në grupe sipas përgjigjeve të tyre dhe kërkojuni të mendojnë se çfarë mund të bëjë puna për të rinjtë për atë grup në rrezik. Çfarë lloj organizatash mund të ofrojnë shërbime të punës për të rinjtë për grupin në fjalë?

Ushtrimi 2

Bazuar në përgjigjet e tyre në ushtrimin e mëparshëm, kërkojuni pjesëmarrësve të formojnë grupe dhe të hartojnë një aktivitet pune 60-minutësh për të rinjtë për grupin në pyetje. Kërkojuni atyre të përdorin kutinë e mjeteve të SALTO për ide.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të përshkruajnë se çfarë mësuam në tre paragrafë.

Sugjerime për ta bërë temën më interaktive

Për këtë temë mund të përdorni metoda të edukimit joformal. Ju gjithashtu mund t'i ndani pjesëmarrësit në dy grupe dhe t'u kërkonit atyre të vizatojnë punëtorin e ri të keq dhe punëtorin e ri të mirë dhe se si punëtori i mirë i ri mund të ndihmojë në punën me të rinjtë në rrezik. Në këtë temë është gjithashtu e mrekullueshme të shihet se çfarë ndryshon puna për të rinjtë nga profesionet/profesionet e tjera të ngjashme: punonjës social, edukator bashkëmoshatar dhe trajner. Ndonjëherë këto pozicione janë të ngjashme dhe të ndryshme sipas: qëllimeve, aktiviteteve dhe nevojave të grupit të synuar në përgjithësi. Ju gjithashtu mund të tregoni shembuj të shkëlqyer të programeve të punës për të rinjtë nga vendet tuaja.

Tema 4.3: Etika dhe Kërkimi i të Dhënave

Koha për këtë temë

60-90 minuta.

Qëllimi

Ndihmoni pjesëmarrësit të kuptojnë standardet minimale të cilësisë dhe etikën në punën me grupet vulnerabël, kur bëhet fjalë për kërkimin dhe mbledhjen e të dhënave.

Objektivat

Në fund të këtij aktiviteti, pjesëmarrësit duhet të jenë:

- Kuptojnë termat bazë dhe standardet e cilësisë në mbledhjen e të dhënave etike
- Jenë të vetëdijshëm për llojet dhe metodologjitë e ndryshme të kërkimit dhe mbledhjes së të dhënave
- Jenë të vetëdijshëm për metodat etike të shpërndarjes
- Të jenë në gjendje të drejtojnë shërbime të bazuara në prova

Materiale

- Fletë, flipchart, lapustila
- Prezantimi "[Të dhënat dhe etika](#)"

Metodat

Aktivitet para-hyrës (15 min)

Kërkojuni pjesëmarrësve të mendojnë se çfarë dinë për mbrojtjen e të dhënave. Rendisni përgjigjet e tyre në tabelë dhe pyesni tuajat nëse dëshironi. Pastaj pyesni ata pse mbrojtja e të dhënave është e rëndësishme. Rendisni edhe këto përgjigje. Sintetizoni përgjigjet e tyre në një Politikë të Mbrojtjes së të Dhënave, ose kërkojuni ta bëjnë atë në grupe dhe t'ia prezantojnë ekipit.

Ushtrimi 1

Kërkojini grupit të ndahen në katër grupe dhe kërkojuni të mendojnë për të dhëna sensitive kur ju duhet të merren në organizatat e tyre, dhe çfarë informacionesh janë. Kërkojini të krijojnë një mjet kërkimi përse i përket preferencave të ekipit. Sigurohuni që të shkoni përreth dhe t'i ndihmoni ata me dizajnimin e këtij mjeti. Kërkojuni atyre të paraqesin mjetin e tyre para grupit dhe të diskutojnë llojin ose mjetin e kërkimit (p.sh. kërkimi sasior dhe një pyetësor), duke patur parasysh sensitivitetin e të dhënave që ata po mbledhin.

Ushtrimi 2

Tani, kërkoni nga secili ekip të mendojë për të dhënat personale që do të ruajnë dhe kërkojuni të mendojnë për mënyrat se si mund të mbrohen këto të dhëna. Kërkojuni atyre të krijojnë deklarata që do të informojnë subjektin e kërkimit se si do të përdoren të dhënat e tyre. Ju mund të kryeni kërkimin dhe të diskutoni se si do të mbrohen praktikisht të dhënat.

Vlerësimi

Formoni grupe reflektimi dhe kërkojuni pjesëmarrësve të krijojnë rekomandime për mbrojtjen e të dhënave në organizatat e tyre.

Sugjerime për ta bërë temën më interaktive

Ju mund të mendoni për elementët e metodologjive të Living Library për të fituar një perspektivë më cilësore ndaj të dhënave, veçanërisht në punën me të rinjtë me mundësi të pakta Pjesëmarrësit gjithashtu mund të nisin punën duke punuar në çifte dhe të bëjnë 3 pyetje të shpejta të bazuara për të mësuar më shumë për veten e tyre, por informacione që nuk i kanë ndarë gjatë trajnimit. Kini kujdes - ata mund të ndajnë diçka të ndjeshme dhe është mirë të sillni në vëmendje marrëveshjen e grupit për mos ndarjen e informacionit jashtë trajnimit (kjo mund të jetë një hap i mirë për diskutim rreth mbrojtjes së të dhënave). Gjithashtu, mendoni në një mënyrë që kërkimet mund të jenë të orientuara drejt veprimit, për shembull qasja e DIOKNO nga të drejtat e njeriut:

https://www.ombudsman.gov.ph/UNDP4/wp-content/uploads/2013/01/HR_CenDev_Final.pdf

Situatat etike në punën me të rinjtë në rrezik mund të realizohen nëpërmjet studimeve të ndryshme të rasteve. Por kini gjithashtu kujdes që të mos shkruani emrat e vërtetë.

Mjetet dhe materialet edukative (nga niveli ndërkombëtar për punën me të rinjtë në rrezik për aktivitete edukative offline dhe online)

Bashkangjitur është lista me mjete dhe materiale edukative të ndara sipas temave dhe materialeve ekzistuese të brendshme, të bëra nga Rrjeti i Politikave të Drogave në Europën Juglindore, për zhvillimin e kurrikulës (të rinjtë që punojnë me të rinjtë në rrezik). Kjo listë duhet të ndihmojë trajnerët dhe edukatorët bashkëmoshatar që të përgatiten dhe të mësojnë më mirë tema të caktuara.

Tema: Të drejtat e njeriut

Manuali i rishikuar Compass mbi edukimin për të drejtat e njeriut (2020)

<https://rm.coe.int/compass-eng-rev-2020-web/1680a08e40>

Advokimi për të Drejtat e Njeriut: Shpërndaje për ndryshim

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2276/BookletAHRSC-Web.pdf

Modeli i dhomës së arratisjes

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1816/TOOLBOX_Few%20m%20of%20different%20reality.pdf

Shahu dhe të drejtat e njeriut

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1238/Chess%20and%20HRE%20EN.pdf

Lojëra për kujtesën

<https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/human-rights-memory.1390/>

6 video lojëra online për të mësuar mbi të drejtat e njeriut

<https://www.humanrightscareers.com/magazine/6-human-rights-games-you-can-play-online/>

E-lojëra për të rinjtë për të drejtat e njeriut

http://youth-egames.org/index.php?option=com_content&task=view&id=40&Itemid=84

Praktika inspiruese

https://nihrc.org/uploads/publications/Inspiring_Practices.pdf

Tema: Rinjtë në rrezik

Manual: Metodologjia e vlerësimit për identifikimin e të rinjve në rrezik

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2229/EN-Evaluation-Methodology.pdf

Ushtrim simulues

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2230/EN-Training-Methodology.pdf

Raporte, përfundime dhe rekomandime (Këshilli i Europës)

<https://www.coe.int/en/web/pompidou/home>

Prezantim

<https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261995/young+people+and+social+exclusion.pptx/7d181ef0-6983-4db8-9221-8a73ee4768b6>

Përdorimi i alkoolit dhe drogës (histori)
<http://helpingotherslivesober.org/about/>

Mbrojtja e shëndetit mendor të të rinjve
<https://hopefulminds.org/about/>

Tema: Diskriminimi dhe stigmatizimi

Manual dhe paketa e mjeteve: Të rinjtë si udhëheqës për ndryshim - si të përfshihen qytetarët e rinj në nismat kundër diskriminimit
<https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/youth-as-leaders-of-change-how-to-involve-young-citizens-in-anti-discrimination-initiatives-a-methodological-approach-for-ngos-and-public-bodies-handbook-tackle-discrimination-by-empowering-youth-a-collection-of-good-practices-toolkit.2745/>

Manual, ushtrime simuluese: Aktivitete ditore për të rritur ndërgjegjësimin kundër diskriminimit
https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1856/Daily%20of%20activities%20Tools%20to%20Figth%20Against%20Discrimination.pdf

Manual me 21 metoda për parandalimin e diskriminimit
https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1751/Brochure%20Heal%20the%20DiscrimiNATION.pdf

Ushtrimi i simulimit të diskriminimit LGBT+ në punë
https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1559/Area_E-Learning_D-Work_OTLAS.pdf

Udhëzues i praktikave të mira kundër diskriminimit
https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-231/AntiDiscrimination.pdf

Topic: LGBTIQ / MSM dhe Chemsex

Manual: Paketa e mjeteve P.R.I.D.E.
https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2137/Toolkit%20PRIDE_GoFree_2019.pdf

Manual për punëtorët rinorë - "Rritja e kapaciteteve në punën me të rinjtë LGBT+"
<http://www.asocijaciaduga.org.rs/wp-content/uploads/2017/02/Manual-for-youth-workers-Raising-capacity-in-working-with-LGBT-youth.pdf>

Rekomandime për të punuar me të rinjtë lgbt+
<http://www.youth.ie/sites/youth.ie/files/Chapter%203%20-%20working%20with%20young%20people%20who%20are%20LGBT%20-%20all%20Ireland.pdf>

Projekte mbi të rinjtë LesBiGay
<https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/archive/archive-resources/inclusiongroups/inclusionlgbt/>

Më shumë mbi chemsex
<https://www.dean.st/chems/>
<https://english.mainline.nl/posts/show/8360/chemsex>

Trajnim online mbi Chemsex
<https://www.eventbrite.nl/e/chemsex-part-one-ecourse-registration-162026867723?aff=ebdssbonlinesearch>

Tema: Puna seksuale

Kërkime

https://www.who.int/hiv/topics/vct/sw_toolkit/115solution.pdf

Manual për edukatorët bashkëmoshatarë të punonjëseve të seksit

https://www.fhi360.org/sites/default/files/media/documents/Manual%20FSW%20Peer%20Educators_reduced.pdf

Letër në sfond

https://www.emcdda.europa.eu/system/files/attachments/6235/EuropeanResponsesGuide2017_BackgroundPaper-Women-who-use-drugs.pdf

Raport mbi kërkimin

<https://www.drugabuse.gov/publications/research-reports/substance-use-in-women/sex-gender-differences-in-substance-use>

Tema: Substancat e reja psikoaktive

Manualë për edukimin bashkëmoshatar mbi përdorimin e drogës

https://www.unodc.org/pdf/youthnet/handbook_peer_english.pdf

<https://www.drugsandalcohol.ie/3705/1/1833-1768.pdf>

https://redcross.eu/uploads/files/Projects/Youth%20and%20Drugs/Manual%20Project%20YAD_web.pdf

Tema: Zvogëlimi i dëmit

Manuali: Trajnimi për zvogëlimin e dëmit: Një manual për stafin e vijës së përparme të përfshirë me strategjitë dhe shërbimet e reduktimit të dëmit

<http://www.bccdc.ca/resource-gallery/Documents/Educational%20Materiale/Epid/Other/CompleteHRTTRAININGMANUALJanuary282011.pdf>

Reduktimi i dëmit: Një qasje për reduktimin e sjelljeve të rrezikshme shëndetësore tek adoleshentët

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2528824/>

Zvogëlimi i dëmit

<https://drugpolicy.org/issues/harm-reduction>

Manual mbi zvogëlimin e dëmit:

<https://americanaddictioncenters.org/harm-reduction>

Zvogëlimi i dëmit të lidhur me drogat

<http://www.emro.who.int/asd/health-topics/drug-related-harm-reduction.html>

Tema: Mbështetja psikosociale dhe shëndeti mendor

Manuali: Ura për shëndetin mendor - praktika të mira

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2088/Bridge%20for%20mental%20health%20-%20Handbook%20of%20good%20practices.pdf

Manual mbi puna me shëndetin mendor të të rinjve

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1933/Working%20with%20mental%20health%20in%20the%20youth%20field%20-%20Natural%20Minds.pdf

Paketa e mjeteve: Rruga joformale drejt shëndetit mendor

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1144/Toolkit-%20The%20Non-Formal%20Road%20to%20Mental%20Health.pdf

Tema: Puna në terren

Puna në terren midis popullatave të marginalizuara në Europë: Udhëzime për ofrimin e shërbimeve të integruara në terren

https://www.researchgate.net/publication/280932166_Outreach_Work_among_Marginalized_Populations_in_Europe_Guidelines_on_Providing_Integrated_Outreach_Services

Puna në terren midis përdoruesve të drogës në Europë: Konceptet, praktika dhe terminologjia

https://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_93520_EN_Insight2.pdf

Manual mbi punën e të rinjve në terren

<https://www.cwvys.org.uk/wp-content/uploads/2014/06/HB-Detached-and-Outreach-Youth-Work.pdf>

Puna në terren për përdoruesit e drogës me injektim

<https://childrenandaids.org/sites/default/files/2018-11/Outreach-for-injecting-drug-users.pdf>

Puna në terren

<https://www.youthscotland.org.uk/media/1902/youth-scotlands-guide-to-detached-youth-work.pdf>

Shembuj të praktikave të mira të punës në terren për të rinjtë

https://youth.gov.mt/wp-content/uploads/2020/01/Detached_Youth_Work_compressed.pdf?80b578&80b578

Tema: Parandalimi i mbidozës

Manuali Trajnues: Parandalimi, Njohja dhe përgjigjja ndaj mbidozës

https://www.gov.mb.ca/health/publichealth/docs/training_manual_overdose.pdf

Tema: Fuqizimi i komunitetit

Manual për fuqizimin e komunitetit

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2011.GLO_WWGVC%20Community%20Empowerment%20Manual.pdf

Zhvillimi pozitiv i të rinjve 101: Kurrikula për profesionistët e punës me të rinjtë

http://actforyouth.net/resources/pyd/pyd_pyd101curriculum.pdf

Zhvillimi Pozitiv i të rinjve 101: Fletë pune pune

http://www.actforyouth.net/resources/pyd/pyd_handouts_full-set.pdf

Manuali i UNDP

https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/publications/2_TRANSIT_Chapter%201.pdf

Manual i WHO

https://www.who.int/hiv/pub/sti/swit_chpt1.pdf?ua=1

Temas: Komunikimi i jashtëm dhe advokimi

Korniza e Strategjisë së Advokimit: Një mjet për të artikuluar një teori të ndryshimit të advokimit

<https://www.evaluationinnovation.org/wp-content/uploads/2015/03/Adocacy-Strategy-Framework.pdf>

Komunikimi për zhvillim: Një udhëzues praktik

https://www.eda.admin.ch/dam/deza/en/documents/publikationen/Diverses/Communication-for-development-Manual_EN.pdf

Advokimi në hapësira të kufizuara: Një paketë mjetesh për organizatat e shoqërisë civile

https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-10/2020_Lifeline_Advocacy_Toolkit_v11_10272020.pdf

ELSA manuali mbi advokacinë

https://files.elsa.org/BEE/Toolkit/ELSA_Advocacy_Manual.pdf

Baza e avokimit në punën me të rinjve

<https://www.youthworkireland.ie/what-we-do/Advocacy>

Qasja YIPA ndaj advokimit për të rinjtë

<https://yipa.org/how-to-advocate-for-young-people/>

Përdorimi i mediave sociale në punën me të rinjtë

<https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/12/humak-verkko-timonen-Using-Social-Media-in-Youth-Work.pdf>

Strategjia e komunikimit EYP

https://members.eyp.org/sites/default/files/eyp_communication_strategy_0.pdf

Agjencia e informacionit dhe këshillimit për të rinjtë ERYICA

<https://www.eryica.org/>

Tema: Puna e të rinjve, sjelljet e rrezikshme

Hulumtimi rreth të rinjve dhe sjelljeve të rrezikshme

<https://www.nber.org/system/files/chapters/c10685/c10685.pdf>

Klubet e të rinjve dhe sjellja e rrezikshme

<https://www.cypnow.co.uk/features/article/youth-club-activities-risk-taking-behaviour>

Tema: Etika dhe Kërkimi i të Dhënave

Politikat

https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_en
<https://gdpr-info.eu/>

Standardet etike në punën me të rinjtë

https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47262613/06_SCRIB.pdf/41cea176-d7fa-3167-a716-11af717b1559

Mjete online për të organizuar aktivitete edukative

<https://miro.com/>

<https://classroom.google.com/>

<https://www.mentimeter.com/>

<https://padlet.com/>

<https://kahoot.it/>

<https://www.instructure.com/canvas/login/free-for-teacher>

<https://www.learninggamesforkids.com/>